

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Fra
Vallekilde Folkehøjskole
86

Udgivet af Selevsforeningen
1979

[Vallekilde]

FRA VALLEKILDE
FOLKEHØJSKOLE

86

UDGIVET AF ELEVFORENINGEN

1979

Taler af Kristian Brøns Petersen og Jørn Fugl ved sammenkomsten for Herdis og Georg Veit den 31. marts 1979

Herdis og Georg Veit er den egentlige årsag til, at vi afholder denne sammenkomst her i aften, og det har naturligvis sammenhæng med, at I nu slutter Jeres virke som forstanderpar på Vallekilde Højskole. Det er ikke uden en vis vemod vi nu skal tage afsked med Jer, og jeg skal på bestyrelsens vegne, bringe Jer en hilsen og tak for Jeres indsats her på Vallekilde Højskole, som forstanderpar siden 1. juli 1968, og jeg skal tilføje, at der er god grund til at bringe Jer en sådan tak.

Selv om det vel ikke for bestyrelsen - eller i hvert fald for dele af den - kom som den helt store overraskelse, at I på et eller andet tidspunkt, kunne tænke jer, at forlade forstandergerningen, til fordel for et mindre krævende job i ledelsesmæssig og administrativ henseende, end at være forstanderpar på en højskole, så var det i hvert fald en overraskelse at tidspunktet er inde nu. Selv om det er med beklagelse, at vi skal tage afsked med Jer, så har bestyrelsen absolut forståelse for, at I - efter opfordring - har sagt ja til at påtage jer præstegerningen for Vallekilde Valgmenighed, og dermed altså forlader Vallekilde Højskole som forstanderpar, og vi ønsker Jer lykke til.

Til dig Georg vil jeg på bestyrelsens vegne bringe en meget stor tak for din indsats for højskolen, ikke alene for specielt Vallekilde Højskole, men også for

højskolen i bred forstand. Du har været højskolemand i omkring 25 år eller så, og du har været med til at præge højskolen både som lærer og forstander.

I elevskriftet fra Vallekilde Højskole for 1977, er du i dine betragtninger fra skolen inde på forskellen mellem at være elev på højskolen før og nu, og på de forventninger og krav, som de til enhver tid værende elever kom på højskole med, og derunder på de forventninger og krav der i denne sammenhæng stilles til lærerne både på det kundskabsmæssige og pædagogiske område. I artiklen er der nævnt nogle egenskaber - eller ønsker om nogle egenskaber - som en højskolelærer bør være i besiddelse af, og jeg vil citere:

- 1) han/hun bør være faglig dygtig.
- 2) han/hun skal kende drømmen om et folkeligt fællesskab - og søge det realiseret.
- 3) han/hun skal være forvisset om poesiens gyldighed og kraft.
- 4) han/hun skal kunne fortælle en historie - og som vel og mærke er værd at høre på.

I dette signalement af en højskolelærer - forstander, forekommer det mig, at du også kan indplaceres, og for så vidt hører hjemme. Du har på stedet her været tro mod højskolens historie og traditioner, uden at have efterlignet dine forgængere, du har været faglig dygtig og velfunderet - og orienteret, og du kender og vedkender dig et folkeligt fællesskab, og har i din højskolegerning søgt det realiseret.

Du har tjent højskolen trofast, godt og dygtigt gennem de ca. 25 år - og du har ikke hørt til de dovne. Du har været den 5. forstander i rækken af forstandere på Vallekilde, og selv om det vel aldrig har været nogen let opgave, at drive højskole, så er jeg ikke sik-

ker på, at din periode har hørt til den letteste. Vi siger dig tak for samarbejdet i bestyrelsen, og for din indsats i den administrative del af skolen, hvor du med dit kendskab til højskoleloven og dens bekendtgørelser, har været med til, at gøre arbejdet i bestyrelsen til en rimelig let opgave. Vi siger tak for en god og dygtig ledelse af Vallekilde Højskole, og vi ønsker dig - og Jer - til lykke med gerningen som præstepar for Vallekilde Valgmenighed.

Bestyrelsen vil også gerne rette en tak til Herdis, for din indsats som forstanderkone på Vallekilde. Du fortsætter godt nok som lærer, og tager som sådan ikke afsked med skolen, men som forstanderkone er tiden forbi. Og vi skylder dig en stor tak for din indsats. Det er et job og et arbejde i sig selv, at stille hus og hjem til rådighed for lærermøder, bestyrelsesmøder og besøgende i almindelighed. Et job som nok ikke bliver værdsat og respekteret i det daglige, efter fortjeneste. Tak for indsatsen, vi vil savne dig som forstanderkone - og som en fremragende værtinde blandt andet ved vore bestyrelsesmøder, hvor ikke mindst punktet »Herdis' afdeling« har været et forfriskende punkt på dagsordenen.

Nu er tak i sig selv ikke noget håndgribeligt, og for at understrege vores tak til Jer, vil jeg fra højskolens side gerne overrække Jer en erindringsgave som kan minde Jer om tiden på Vallekilde Højskole. Vi har været i tvivl om hvad vi kunne begave Jer med, og vi har drøftet sagen med et par medarbejdere på skolen, og vi har fundet frem til, at skolens afskedsgave til Jer, skal være et maleri. Vi håber I kan lide det, og vil sætte pris på det, og hermed til Jer som en erindrings- og fødselsdagsgave, med en hjertelig tak for tiden på Vallekilde Højskole, og

med ønsket om en god og lykkelig fremtid, som præstefolk for Vallekilde Valgmenighed.

Formålet med sammenkomsten i aften er jo at tage afsked med Herdis og Georg som forstanderpar på Vallekilde, og sige dem tak for deres indsats, og det har vi nu gjort. Men vi vil fra bestyrelsens side gerne benytte lejligheden til, at bringe en særlig tak, til et par af skolens medarbejdere. Det drejer sig om Niels Juul og Møller. I morgen den 1. april er det 40 år siden Niels Juul tiltrådte som gartner og pedel, og det er også 40 år siden Møller overtog bestyrerstillingen på skolens landbrug. 40 år er lang tid, at være beskæftiget på et og samme sted, og det er ikke mange der opnår det i dag. En så lang periode vidner om en trofasthed og loyalitet overfor det sted I har været beskæftiget, og det skylder vi Jer en stor tak for. I har som repræsentanter for den praktiske medarbejderstab været med til at tegne et billede og en profil af Vallekilde Højskole, og i høj grad været medvirkende til, at få det praktiske arbejde til at fungere, et praktisk arbejde, som er nødvendigt, for at skolen kan fungere som en helhed, men også et arbejde der vel ikke altid bliver værdsat efter fortjeneste.

I har hver især ydet en arbejdsindsats indenfor jeres område her på Vallekilde, og fra bestyrelsens side skal lyde en stor og velfortjent tak til Jer begge. Vi vil gerne lade vores tak ledsage af en erkendtlighed, og det vil for Niels Juul's vedkommende være i form af en akvarel, som vi håber du kan finde anvendelse for, og for Møllers vedkommende en lampe til anbringelse udenfor dit hus - til oplysning for både dig selv og andre.

Tak.

Kr. Brøns Petersen

Georg og Herdis - for at kunne udtrykke hvad jeg gerne vil, bliver jeg nok nødt til, i hvert fald for en stund, at forlade den konkrete situation og bevæge mig ud med et par mere generelle betragtninger - forhåbentlig for at lande med begge ben på jorden igen.

På en forunderlig måde lader det sig nemlig i jeres forbindelse gøre at operere med den forkætrede 10-års periodeinddeling, og med den sige noget væsentligt ikke blot om Jer og Vallekilde, men også om højskolen og det omgivende samfund.

Da I kom tilbage til Vallekilde i 1968, kom I mere eller mindre uforvarende dumpende lige midt ind i det, der er kaldt ungdomsoprøret, som sandt at sige stillede store og nye krav til lærere og autoriteter.

For kort at vise, hvordan jeg mener, I ønskede at tage denne udfordring op, vil jeg tillade mig at bringe et citat, som I havde med i jeres første hilsen fra Vallekilde Højskole (Årsskriftet 1969). I citerer her forfatteren Tage Skou-Hansen, der på sin sædvanlige bryske facon siger:

»Den ideologisering af åndsliv og politik, som er i fuld gang, er på længere sigt kun en fordel. Tonen vil sikkert stadig blive en grovere udfordring til demokratiets gemytter. Det får ikke hjælpe. Hvis demokratiet hos os skal blive andet og mere end blot en formalitet, må frisindede personer med indflydelse til

stadighed have mod til at vise åbenhed og tabe ansigt og give afkald på privilegier. Det er da ikke uoverkommeligt. Den, som idag ikke tør sætte sine forudsætninger på spil, skal ikke regne med overbærenhed, og i det lange løb heller ikke med indflydelse. Det er ungdomsoprørets perspektiv. Jeg har intet at indvende mod betingelserne«.

Jeg læser det, som om I heller ikke havde noget at indvende mod betingelserne, og jeg mener også, at det rent faktisk var bestræbelser i denne retning, der gik for sig på Vallekilde i de år.

Det var opbrudstider, og man måtte stille sig i forhold til opbruddet og replicere på det.

Replikken hér kan vel kortest og dermed også noget ufuldkomment karakteriseres som: den pluralistiske højskole. Stedet med de mange meninger og holdninger, og dermed forhåbentlig stedet med de mange muligheder i brydningerne mellem disse.

Ti-året gik, og det blev opbrudstider igen. Den åbenhed, der var en nødvendig forudsætning for at brydningen kunne blive meningsfyldt og givende, frøs langsomt til op gennem 70-erne. Både globalt, europæisk og nationalt skærpedes modsætningerne, og holdningerne blev stadig mere uforsonlige.

Vi mærkede langsomt, hvordan denne (udefrakommende?, politiske?) udvikling prægede vore elever - og dermed os selv. Vi mærkede, hvordan mødet - samtalen - blev problematisk og hvordan selve grundlaget - det folkelige - blev vanskeligt at definere. Vi måtte igen stille os i forhold til et opbrud og replicere på det.

Når jeg ser bort fra resignationen, som jeg mener roligt at kunne gøre det i jeres tilfælde, gives der for mig at se to svar på udfordringen - to svar, som afspejler, at det er personer, der rammes af udford-

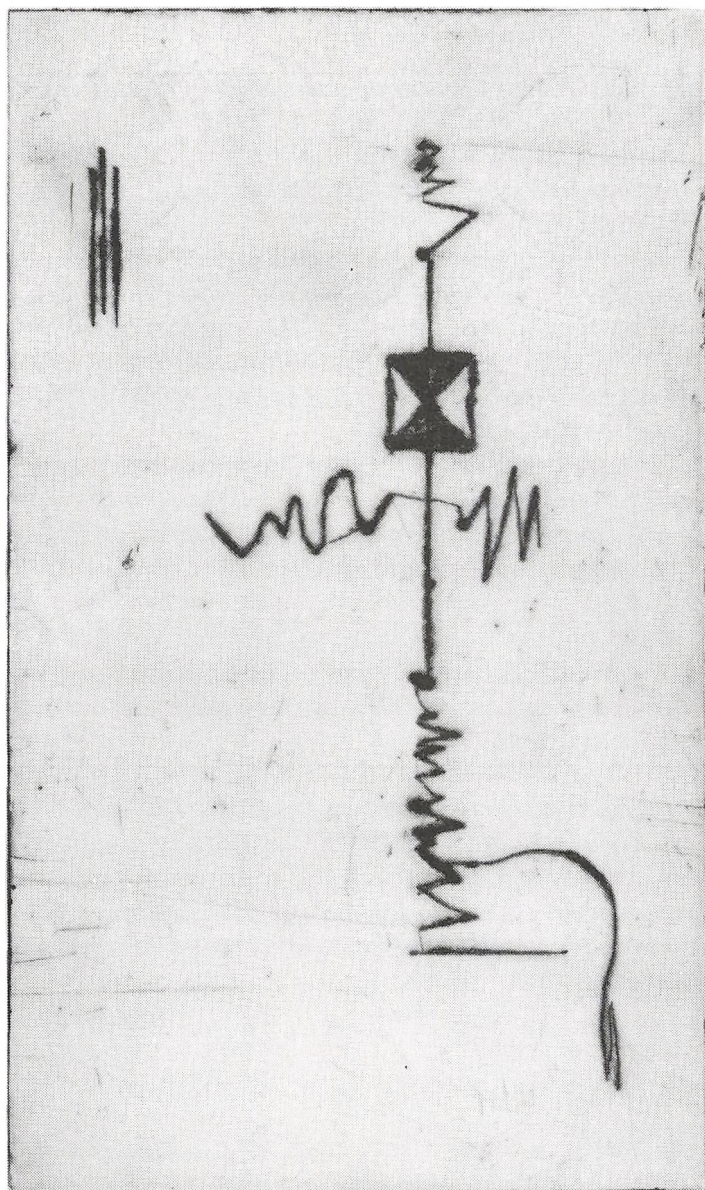
ringerne, og man derfor må svare personligt på dem. Det ville derfor i bedste fald være omsonst at tale om, at det ene svar er bedre end det andet, men hvis vi ser bort fra praktiske og håndgribelige grunde til at I har handlet, som I har, er I på glimrende måde illustrationer af de to svar, jeg taler om.

Georg - du har (med et udtryk, der ikke kan være dig fremmed) »sprængt dine rammer«, og fundet en platform, hvorfra det arbejde, der altid har været væsentligt for dig, kan fortsætte. Du har fundet et sted - en oase - hvor den åbne samtale kan finde sted uden problemer, og hvor det giver god mening at definere det folkelige.

Herdis - du vover endnu engang forsøget på at »revidere rammerne« - forudsætningerne for, sammen med os andre, at forsøge at overbevise verden om, at den har brug for Vallekilde Højskole, måske ikke for at blive en bedre verden, det skal der nok andre til. Men muligvis for at verden kan blive forstået bedre af sine »beboere«, og i hvert fald for at give den verdens beboere lyst til at være med i den, til at blande sig i den.

For mig er disse spredte bemærkninger nøglen til, at vi på redelig vis i samme åndedrag kan sige Georg farvel og tak for årene - de er ikke gået ubemærkede hen over nogen af os - og Herdis, goddag og velkommen til de næste år - de vil heller ikke gå hen uden spor - og til jer begge: held og lykke deroppe på den anden side.

Jørn Fugl

9-5-59

Projekt udsmykning

»Hvad er qarrtsiluni?«

»Det skal jeg nu fortælle dig, men mere får du heller ikke i dag«.

Og nu fortæller Majuaq under store håndbevægelser, uafbrudt svingende med sine krogede arme:

»I gamle dage fejrede vi hvert efterår store fester for hvalens sjæl, og disse fester skulle altid åbnes med nye sange, som mændene satte sammen. Ånderne skulle påkaldes med friske ord, slidte sange måtte aldrig benyttes, når mænd og kvinder dansede og sang for at hylde det store fangstdyr. Og da havde vi den skik, at i den tid, mændene fandt deres ord frem til disse hymner, skulle alle lamper slukkes. Der skulle være mørkt og stille i festhuset. Intet måtte forstyrre, intet adsprede. I dyb tavshed sad de i mørke og tænkte, alle mænd, både gamle og unge, ja, selv de mindste smådrengene, blot de var så store, at de kunne tale. Denne stilhed var det, vi kaldte qarrtsiluni, der betyder, at man venter på noget, der skal briste.

Thi vore forfædre havde den tro, at sangene fødes i denne stilhed, medens alle kun anstrenger sig for at tænke smukke tanker, da bliver de til i menneskenes sind og stiger op som bobler fra havets dyb, bobler, der søger luft for at briste. Således bliver de helige sange til«.

Det var alt, hvad Majuaq kom til at fortælle mig. I nattens løb stillede vinden af, og vi fortsatte vor rejse.

Vi havde længe talt om at skolens festsal var uinspirerende, ja nærmest grim. Den har forkerte proportioner og er bygget af kedelige materialer, grå betonpiller og gule mursten. Arkitektonisk ville det være alt for dyrt at lave om på konstruktionen, så hvis der skulle gøres noget skulle det være en form for udsmykning af den eksisterende sal.

Til den ende søgte vi nogle penge i Undervisningsministeriet, og fik dem omgående til vores glæde og forbavselse. Udsmykningen af festsalen blev så lagt ind som en projektperiode i sidste halvdel af juli, sådan at vi havde 14 hele dage til vores rådighed.

Det var en del af ideen med projektet, at der skulle være mulighed for samspil med andre former for kreativ udfoldelse som musik, litteratur m.m. Og dette samspil skulle foregå omkring et emne med udprægede billedlige muligheder. Men det var også pædagogisk vigtigt at dette emne var nyt og ubrugt, eventuelt fra en fremmed forestillingsverden, for at alle skulle have så ensartet udgangspunkt som muligt. Ud fra disse overvejelser valgte vi i lærergruppen at »tænke nordpå« og at prøve at gå ind i den grønlandske og eskimoiske verden, først og fremmest ved hjælp af de eskimoiske sagn som Knud Rasmussen har samlet. Som hoivedtema for udsmykningen valgte vi Qarrrsiluni som er aftrykt ovenfor.

Når vi på forhånd havde lagt temaet fast var det på grund af den begrænsede tid vi havde til rådighed

til hele den praktiske udførelse af projektet. Af samme grund havde vi også lagt os fast på at der skulle arbejdes på to forskellige måder, nemlig med tekstil og fresco.

De 14 elever og de tre lærere der var med i projektet fordelte sig da dagen kom i to grupper med hver sin teknik. Frescogruppen valgte at koncentrere sig om salens bagvæg, en gulstensmur, og tekstilgruppens mål var et nyt fortæppe til scenen i rummets modsatte ende.

Vi startede en tirsdag, som blev brugt til at skabe en atmosfære omkring hele projektet i form af lysbilleder fra Grønland, eskimoiske sagn, grønlandsk musik og ikke mindst sang af åndemanere. Derefter blev de første forsigtige skitser lavet.

Næste dag var vi på studietur i København, og torsdagen blev den første af en række arbejdsdage, som havde det fælles, at vi startede dagen med et oplæg omkring emnet som var fælles for både fresco- og tekstilfolkene. Oplægget bestod som regel af grønlandsk musik samt eventuel flere sagaer fra forskellige eskimoiske samlinger.

I begge grupper arbejdedes der nu med skitser, og på væggen begyndte arbejdet med at skrue gipsplader op.

Fredag: flere skitser. I tekstilgruppen de første farveprøver i batik og mønsterforsøg. På Fresco-holdet de første særlige teknikprøver på små gipsplader, samt forsøg med at samarbejde individuelle skitser på papir til fællesskitse på karton i stort format.

Lørdag: arbejde med at finde frem til en fælles farveholdning. Lørdag middag kunne tekstilholdet fremlægge et forslag til tæppebaggrund i blålige, blågrønne og turkise nuancer. Forslaget godkendtes af den samlede gruppe.

I uge to intensiveredes arbejdstempoet dag for dag.

Frescoholdet havde debatter om detaljerne i det fællesbillede man var nået frem til, og dagligt skred selve udarbejdelsen af det store billede frem på karton.

Fremgangsmåden i frescomaleri er, at maleriet males på væggen pudslag medens dette endnu er vådt. Teknikken kræver derfor at alt er godt forberedt, og der er kun få timer til rådighed, for hvert stykke af billedet der males, hvad der ikke nåes må skræbes ned og pudses op påny.

Det havde været godt med et længere tidsrum, men holdet nåede et resultat.

Textilholdet arbejdede sig gennem indfarvning af tæppebanerne, klipning af applikationssilhouetter, kompositionsforsøg og flere farveprøver. Påsyning af de store applikationer af mørke menneskesilhouetter i rundkreds. Derefter meget store debatter om »qarrtsiluni-flammerne«, en mellemting mellem tekstens bobler, nordlysflammer og strømmende sælsilhouetter som stiger og breder sig op mod tæppets øverste kant i varme strålende farver. Derefter klipning af »flammerne«, endnu flere diskussioner om deres placering, og tilsidst påsyning. Fredag eftermiddag lavede vi en prøveophængning til ære for journalist og pressefotograf, mens den endelige op-hængning fandt sted lørdag formiddag under behørig jubel fra de tilstedeværende implicerede og tilskuere.

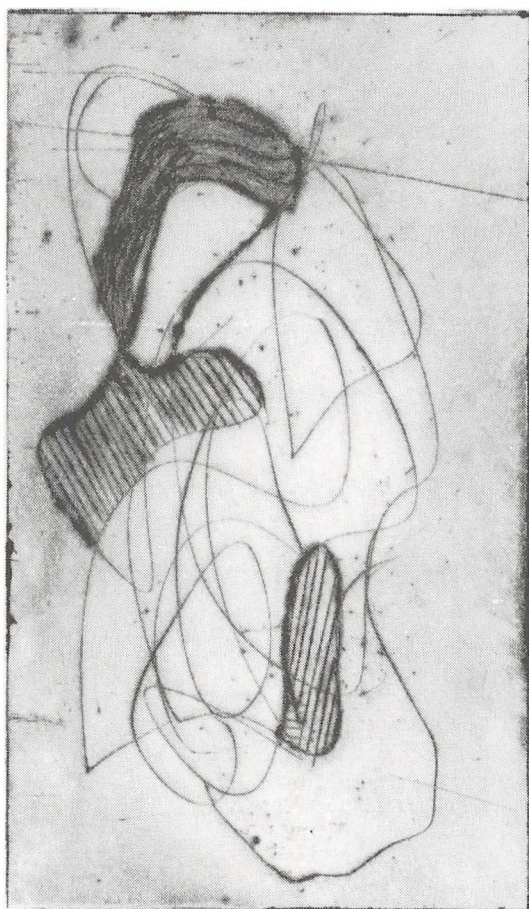
Vi kunne se tilbage på 14 travle, af og til lidt forpu-stede, dage, som hos nogle af eleverne havde fremkaldt en høj grad af ansvarlighed over for dette 100 pct. kollektive stykke arbejde, som var bindende i den forstand at slutresultatet skulle blive hængende

og være med til at danne rammen om kommende elevhold og samtidig ville blive set af de mange mennesker der kommer til vores offentlige arrangementer.

Her på Vallekilde ligger der noget nyt i at to forskellige værkstedshold arbejder sammen om et konkret fælles projekt, og vi implicerede lærere fandt forsøget oplivende og lærerigt.

Hvordan det ser ud? Smukt, når vi selv skal sige det.

Ellen Schou, Vibeke Slumstrup, Holmer Trier

E7

L. 15. 66

Den uundværlige højskole

Debatten om formålet med folkehøjskolen startede flere år før Rødding Højskole bød det første elevhold velkommen i november 1844. Derefter har man i de forløbne 135 år med jævne mellemrum drøftet folkehøjskolens formål igen og igen - men i de seneste år er det sket den fornyelse, at det stort set kun er højskolefolk der følger med i debatten, som tog det foreløbigt sidste opsving i 1973-75, da mange af højskolernes medarbejdere følte sig truet af politiske strømninger i retning af 12 års undervisningspligt, strømninger der kunne have medført at det offentlige skolesystem ville have udvidet sig ind i højskolernes »kundekreds«, som jo består af unge der er fyldt 18 år.

Nu blev disse planer ikke til praktisk virkelighed, og dermed forsvandt debatten om »højskolens identitet«, den var nemlig ikke født af et indre behov, men kom i halvfjerdsrudgaven som et svar på en ydre udfordring.

Denne artikel er ikke skrevet ud fra noget ønske om at rejse debatten igen. I stedet bør den læses som et bidrag til de løbende overvejelser om hvad meningen med højskolen er, overvejelser som højskolens medarbejdere ideelt set altid må have med i bagagen, og i hvert fald overvejelser man tvinges til at gøre, når man som jeg i 1979 flytter fra Askov til

Vallekilde og flytter fra at være lærer til at være forstander.

Hvis jeg et øjeblik endnu skal opholde mig ved den stilhed omkring højskolen, jeg har antydnet i det ovenstående, så tror jeg der er i det mindste fire grunde til at højskolens folk fører en mere tilbagetrukket rolle i tidens strøm end de tidligere har gjort.

For det første føler vi hvor svært - for ikke at sige umuligt - det er at tale om folkehøjskolen i bestemt form. J. Th. Arnfred sagde engang vi drøftede »Højskolebladet«, at allerede i trediveerne var det strengt taget blevet umuligt at udgive et blad for den danske folkehøjskole, men det er først nu det for alvor slår igennem så alle kan se det. Og i den forbindelse kan det også bemærkes, at Det danske Selskab her i oktober har udsendt en ny revideret udgave af Thomas Rørdams bog fra 1965, »Folkehøjskolen«. Blandt det reviderede et netop titlen: nu hedder bogen »De danske Folkehøjskoler«! Delingen i grundtvigske og missionske, arbejderhøjskoler og socialistiske skoler, idrætshøjskoler m.m.m. har medført, at hver af de 87 skoler kan opfattes som en del af et billede der er så broget, at fællesskabet blot består i at man fungerer under højskolelovens brede vinger.

For det andet har der nok været tale om at mange højskolefolk har følt et pres fra det etablerede uddannelsessystem, og dette pres har man haft svært ved at få omsat i positiv handlen. Presset er næppe blevet mindre gennem det forhold, at højskolens bidrag til de senere års meget omtalte uddannelsessekspllosion næsten udelukkende har vist sig på kortkursusområdet. Hvad angår deltagelse i højskolerne lange kurser har vi stort set blot kunnet holde stillingen op gennem halvfjerdserne - og en sådan situation er i kvantitetens tidsalder ikke den bedst eg-

nede inspiration til hævde af hvor vigtig højskolen er.

For det tredje kunne man nævne vægten fra traditionen som en forklaring på forsigtigheden i debatten. Det er efterhånden aldeles vedtaget, at det var højskolens skyld vi fik vores egen kulturrevolution sidst i forrige århundrede, og forgængernes glørværdige eksempel kan i dag virke både imponerende og skræmmende i en sådan grad, at man knapt nok tør skifte halm i træskoene af angst for ikke at gøre det historisk rigtigt. Her må man rigtignok sige, at det melder noget ynkeligt om os, såfremt traditionen virker som en hæmsko og ikke som en udfordring - men alligevel tror jeg det ofte forholder sig sådan. Endelig kan der selvsagt findes eksempler på en tredje type lærer, hvor den historiske højskoles vedtagne fortræffelighed virker som en sovepude: selve det at arbejde i et så guldrandet pædagogisk felt som højskolen betragtes som fuldt tilfredsstillende for ambitionsniveauet.

I forlængelse heraf finder man også den fjerde delårsag til tavsheden fra højskolerne. Det danske samfund producerer i disse år (potentielle) tabere i massevis, hvilket selvsagt også registreres skarpt på højskolerne. Derfor er det såkaldt socialpædagogiske arbejde ganske tidskrævende. Vi laver megen social lappeskræddervirksomhed vore forgængere ikke kendte i nær så høj grad, og følgelig får vi mindre tid til at være udadvendte, eller for på mere teoretisk basis at diskutere højskolens værdi.

De undskyldninger jeg her har nævnt kan være gode og rimelige. Jeg har mødt dem alle hos mennesker jeg sætter pris på i højskolen. Men alligevel er undskyldningerne ikke gode nok. Vi bliver nødt til atter at sigte mod den treklang der altid har kunnet

høres fra højskolen når den er lykkedes, nemlig den treklang der dannes af dette at være en skole som giver eleverne en fundamental oplevelse de ikke vil kunne få noget andet sted, af dette at være kraftcenter for den egn hvor skolen er placeret, og endelig af dette at højskolefolkene har været udadvendte og kastet deres lod i tidens strøm, været med til at præge debatten.

Så stort, og hverken mere eller mindre, er kravet til os. Det er i 1980'erne som det var i 1840'erne.

Netop denne parallel helt tilbage til pionererne vil jeg gerne holde fast ved. Dengang som nu stod det danske folk - som højskolen er sat til at tjene - over for meget store problemer.

Dengang var det de første skridt på vej mod demokratiet der skulle tages, og det skete under et voksende pres fra syd i det slesvigske spørgsmål. Nu er det kampen for at sikre demokratiet mod ødelæggelse i lyset af den økonomiske krise, og denne kamp foregår under et pres fra syd i form af vort EF-medlemskab.

Den offentlige mening kører langsomt, men dog flytter den sig. I modsætning til for blot fem år siden diskuterer vi nu ikke længere om krisen er alvorlig. Det er nu vedtaget fra det yderste højre til det yderste venstre i vort politiske landskab, at vi er ude i den alvorligste økonomiske krise i de sidste fyrretyve år. Men det er stadig ikke almindeligt erkendt, hvor omfattende ændringer i vort hele livsmønster i det forkælede nordvesteuropa denne krise vil komme til at medføre.

Det er naturligvis en højskoleopgave at være med til at gøre opmærksom på det fundamentale i problematikken. Men vi skal ikke få storhedsvanvid - vi kan bidrage med noget reelt over for de 10 pct. af en

årgang højskolerne kommer i nærmere kontakt med. Dertil kommer, at vi måske kan håbe på en afsmittende virkning i det øvrige uddannelsessystem, og i samfundet iøvrigt, såfremt vi netop er udadvendte og gør opmærksom på hvad det er vi står for og søger at viderebringe.

Dette sidste er der så meget desto mere grund til, som samfundet i lyset fra krisen bevæger sig i den stik gale retning på en række områder. For blot at nævne et enkelt eksempel på tåbelighederne kan jeg pege på, at vi i en tid hvor det står lysende klart, at vores definitioner på fuld beskæftigelse trænger til ændringer, ikke debatterer urimeligheden i 40 timers arbejdsugen og menneskets behov i det kommende samfund hvor alle vil få langt mere fritid end vi hidtil har kendt, nej, i stedet intensiverer vi kundskabsjagten i dens mest ortodokse form, så vi er sikre på at producere mennesker der vil være endnu dårligere rustet til at stille noget konstruktivt op med den fritid de vil få stadig mere af.

Vi ved godt, at det er i weekends og ferier vi har flest selvmord, men se om vi bruger denne viden i planlægningen.

Hvis jeg kort skulle formulere hvad det især er højskolen har at bidrage med, vil jeg sige det på følgende måde:

Vi befinder os i en situation hvor alle andre skoleformer arbejder på at gøre eleverne tjenlige til at gå ud og fungere i samfundet - fungere i mere og mere spændende og privilegerede roller jo højere op i undervisningssystemet man kommer. I den situation, som kun er ny i den forstand at selv ikke lange uddannelser kan garantere arbejde til alle certifikatsindehavere, må det til stadighed være højskolens opgave at fastholde og betone

- 1) det enkelte menneskes værdi som menneske uanset »funktion« eller »rolle« i samfundsmønstret,
- 2) menneskets pligt til bestandig at være åben og søgende, spørgende, så højskolen for eksempel over for det til enhver tid eksisterende samfundsmønster skal være skeptisk efterprøvende, for ikke at sige stærkt kritisk,
- 3) folkestyrets værdi. Folkestyret skal søges realiseret gennem højskolens arbejde. Det kan ske gennem en skærpelse af elevernes kritiske sans - i høj grad også selvkritik - og sociale bevidsthed. Men dette lykkes kun såfremt højskolen som organisme selv bestræber sig på at fungere demokratisk og dermed bliver et praktisk eksempel til videreførelse, når eleverne atter forlader skolen. Læseren begynder måske her at kunne ane, at jeg ser en klar politisk placering af højskolen. Det vil som regel ikke være de velbjergede og solidt placerede som føler de har brug for *den personlige myndiggørelse*, der for mig gerne må sættes som et af højskolens vigtigste mål,
- 4) disse bestræbelser udspiller sig i et samfund, hvor det ikke blot er nødvendigt at understrege det enkelte menneskes værdi, men også *det hele menneskes værdi* - ikke blot et *enten krop eller ånd*, men *både krop og ånd*,
- 5) og det sker i et samfund hvor alle andre skoleformer er retningsbestemte og et konkret udbytte loves såfremt man gennemfører forløbet. Men dette ræs kan højskolen ikke være med i. Den skal i stedet være et sted, hvor der bliver mulighed for luft til alle sider, *et eftertankens sted*, hvor medierne og omgivelsernes konstante bombardement med løsrevne enkeltheder og isolerede facts kan sættes i sammenhæng og perspektiv.

Vigtigt er det at fastholde, at omme bag alle disse bestræbelser og alle vores gode hensigter i det daglige fællesskab med eleverne ligger en viden om, at tilværelsen er en indsats værd, fordi livet tværs gennem økonomiske kriser og energispareforanstaltninger stadig er gådefuldt og spændende, at vi som mennesker er placeret i en sammenhæng der er større end os selv: alle er vi deltagere i det spændende eksperiment der hedder Danmarks historie.

Hvis et højskoleforløb kommer til at foregå på en sådan måde at eleverne får oplevelser, der også gør denne viden til deres, da er højskolen et godt stykke på vej mod at opfylde sit formål.

Den personlige myndiggørelse hjælpes ikke syndeligt på vej ved at vi forsøger at udstyre eleverne med et analyseapparat på denne eller hin problematik, eller ved at vi orienterer dem om diverse ideologier med mere eller mindre tryk på hvor vor egen sympati ligger. Det betyder ikke, at jeg underkender analyser og ideologier, tværtimod: de er uundværlige i vort arbejde med at skaffe os et overblik i tilværelsens ofte svært gennemskuelige strømninger. Men ideologierne får først deres rette værdi når vi selv - og det gælder altså også højskoleelever - føler et behov for dem.

Vores første opgave på højskolen, nu som før, må være *at give eleverne nogle oplevelser der vækker behovet for virkelig at gå i nærkamp med deres tilværelse*. Har de først denne viden om at tilværelsen er stor og mulighedsfyldt, da kommer også ønsket om at udnytte nogle af de muligheder, da kommer også indsigten i hvor urimeligt det er at så få mennesker rent faktisk får reel mulighed for at opleve tilværelsens spændvidde.

Der er ikke noget nyt i det jeg her har skrevet.

Men jeg tror heller ikke det er højskolens opgave nu at bidrage med noget nyt. Tværtimod tror jeg vi i en årrække har været så optaget af det nye, at vi har været på vej til at glemme hvad der egentlig er højskolens opgave, nemlig at give den »hjertelige og virksomme Oplysning« jeg i denne artikel har prøvet at formulere på min måde.

I kernen er opgaven som den altid har været. Vi skal på vor tids betingelser gøre hvad vore forgængere gjorde på deres tids betingelser. Kun på denne måde bliver det en god og frugtbar udfordring at vi har Skovgaards stærke mindesmærke over Ernst Trier stående foran det gamle Øvelseshus i Vallekilde. Kun på den måde undgår vi at forråde arven. Kun på den måde kan højskolen igen blive en frugtbar uro i det danske samfund.

Finn Slumstrup

Utopia højskolen

Højskoler idag er mange ting, der findes næsten 100 i landet og ingen af dem kan siges at være ens og mulighederne er store: for eksempel Den røde højskole der særlig beskæftiger sig med øst-blokken, Den rejssende højskole der tager sig af den 3. verden, Holbæk kunstnerhøjskole for den mere kreative del af befolkningen, de missionske højskoler og alle de der ikke har en formuleret målsætning, men ønsker at give nogen tanker og ideer videre og på den måde sætte gang i folk.

Når man selv har tilbragt nogen tid på en højskole, tror jeg mange begynder at lege med tanken om Utopiahøjskolen, den højskole der passer ind i ens tanker og forventninger til punkt og prikke, hvilket ikke nødvendigvis betyder at man er utilfreds med de værende højskoler.

Jeg selv var på Vallekilde sommeren 79 og mange gange diskuterede vi, om en sådan højskole var »lad sig gør lig« og hvilke konsekvenser den ville få. Jeg synes det er svært at forudsige om det er lad sig gør lig, og hvis ikke, så lad det blive en dejlig drøm om en utopiahøjskole.

For at begynde med det mere formelle skal den selvfølgelig være under højskoleloven, som selvejende institution, den skal have en bestyrelse hvor de elever der befinder sig på skolen er repræsenteret, lærerne er repræsenteret og andre særlig tilknyttet

højskolen, sådan fordelt at antallet af elever går op med antallet af lærere og andre særlig tilknyttet højskolen.

I denne bestyrelse skal kun vedtages meget langsigtede beslutninger og alt, hvad der på den mindste måde vedrører de elever der befinder sig på skolen, skal lægges ud så de kan få den størst mulige indflydelse på skolen, dens nutid og fremtid.

Mange gange vil det være svært at se for eksempel hvorfor 80-årgangen skal beslutte om nordgavlen skal restaureres i 84 etc. På den anden side vil eleverne lære noget om budgetlægning, få et andet forhold til deres højskole og føle sig ansvarlige for skolen som bygning.

Lærermøder eller elevmøder eksisterer ikke, derimod er fællesmøder det besluttende organ. Det skal afholdes så ofte det er nødvendigt og alle er i sin fulde ret til at indkalde til fællesmøde. Der er ingen mødepligt, men forståelsen for nødvendigheden af at så mange som muligt tager stilling og bruger sin stemme skal gives.

Skolens rammer skal begrænses, så kun de rammer som højskoleloven kræver skal bruges som faste. Ellers er det op til hvert hold at vedtage midlertidige rammer.

Der skal højst være 50 elever plus lærere på højskolen. Egentlig er betegnelsen »lærere« og »elever« dårlige fordi de er bygget op på en fasttømret forestilling om autoriteter, bedrevidende, ansvarshavende og på den anden side ydmyg, lærdomsindtagende, umyndiggjort. Jeg ønsker ikke nye betegnelser, men vil understrege at ifølge demokratiet skal elevens mening og stemme respekteres som en hvilken som helst lærers, at læreren indgår i undervisningen på de samme præmisser som eleven

og ikke nødvendigvis er bedrevidende om det faglige og at det er ligeså meget elevens som lærerens ansvar at skolen kører videre økonomisk, fagligt og socialt.

Til højskolen skal være tilknyttet et landbrug der på samme måde som køkkenet og rengøringen skal køres af elever og lærere.

Det er et krav at det daglige arbejde gøres. I dag sætter hvert hold selv hvor hårde kravene skal være, selvfølgelig er der et krav der hedder at overleve, men hvis holdet kan blive enige om at fordele arbejdet så det gamle ordsprog at yde efter evne og at nyde efter behov opfyldes, er målet nået.

Landbruget skal være af en sådan størrelse så hvis alle tager lige meget del i arbejdet, er hver beskæftiget gennemsnitlig 16 timer om ugen. Hvert hold skal være à 12 måneder med ferier fordelt således, at der altid er nogen til at drive landbruget. Elever og lærere fordeler ferierne i fællesskab.

Et ophold skal starte med en langsigtet planlægning af det praktiske arbejde, det mere fagligt betonede arbejde skal komme fra lærer- og elev-forslag. Man kan beskæftige sig med det man har lyst til, dog er kravet at hvert undervisningshold/studiekeres/projektgruppe etc., består af mindst 5 personer. Her skal lærere såvel som elever, fastlægge hvor lang tid de vil bruge på emnet, hvad det skal omhandle, hvorvidt de ønsker et produkt. Alle går ind i arbejdet på samme vilkår og hvert fag lægger selv en arbejdsmoral. På denne måde er lærerne ude af stand til at planlægge »undervisningen«, hvilket også er meningen. Alle skal trække på hinandens erfaringer, og deltage i planlægningen af »undervisningen«. »Fagene« arbejder uafhængigt af hinan-

den, men har stadig det praktiske tilfælles, hvilket medfører at ingen mister kontakten til de øvrige.

For at starte på et hold skal man forinden have deltaget i en introduktionsweekend, hvor det gøres helt klart hvad man går ind til.

Dette skal kun ses som en meget overfladisk beskrivelse og hvis den skal gøres mere detaljeret kunne jeg sikkert udfylde hele bladet. Formålet med en sådan højskole skulle være at give elever og lærere muligheder for at beskæftige sig med det de har lyst til og samtidig forstå at få det praktiske arbejde gjort. Hvis det kan lade sig gøre vil hver enkelt få en større ansvarfølelse overfor holdet som helhed, og forståelse for at mennesket fungerer bedst i den størst mulige frihed med det fulde ansvar for og fulde ret til at bestemme over sig selv og sit liv og samtidig fungere i en social enhed.

Annette Bruun, Sommeren 79

Koncert for blæsere

Lyt ikke til dem der siger
du ikke kan blæse
og ha mel i munden -
Det er den forsigtige almindeligheds angst
for de uortodokse metoder.

Lyt ikke til almindelighedens nervøse hosten
bag diskrete håndflader
og flakkende øjne -
Det er dukkeførerernes hårde ryk
i marionetternes snore.

Lyt ikke til »livets store marionetkomedie«
som udråberne skrigende annoncerer
over den myldrende markedsplads -
De har forfalsket manuskriptet
og krænket dine ophavsrettigheder.

Træk vejret dybt
Fyld munden med Gluten Flour
og overdæng de almindelige
de forsigtige
udråberne og dukkeførererne
med det hvideste mel
så de igen bliver til de klovner
enhver cirkus har brug for.

Tag dig ikke af
dine kinder klistrer til
og du ikke kan synke.
Spyt ud
Få luft
og blæs dem et nyt stykke.

Og mens det gustne overlæg kravler rundt
under bjerge af mel
kan I lavmælt snakke tingene igennem
i blæsersektionen.
Gem bare melet under tungen
mens I diskuterer en ny frasering.

Snart kommer de slæbende
med snavset mel i posen
og løfter om fede engagementer
hvis I vil ændre stilen
og blæse den anden vej.

Så kan vi vise dem
hvor effektivt der kan blæses
af mange munde
med meget mel.

Lyt ikke.
Blæs.

jørn

Folkehøjskolen og arbejdsløsheden

I disse år møder vi ofte spørgsmålet: »Hvad ville højskolen gøre uden de arbejdsløse«? Eller med det gamle ordsprog: Den enes nød - den andens brød?

Nu er jeg imidlertid af den overbevisning, at arbejdsløsheden og den deraf følgende kamp om jobbene holder lige så mange fra at tage den »aktive pause« et højskoleophold er. Men ellers har jeg også altid haft svært ved at besvare den slags spørgsmål, hvor man ændrer på de historiske forudsætninger, (Hvad havde Danmark været, hvis man ikke havde haft Christian d. IV? osv.). Og selv om der også var noget om det, giver det dog hverken anledning til at være flov eller forsøge at holde de arbejdsløse væk fra højskolerne. Det har jo altid været højskolens opgave også at tage sig af de ikke-privilligerede. Det startede med en uoplyst landbougdom, senere kom der blandt andet arbejderhøjskoler - og hvad med 30-erne og arbejdsløsheden da?

Når nu så mange arbejdsløse er på højskole og fortsat søger dertil, var det måske mere på sin plads at spørge, hvorfor det er sådan, og hvad vi kan og bør gøre i den forbindelse?

Først må det dog bemærkes, at det er svært nøjere at afgrænse, hvilke elever, der egentlig kan betegnes som arbejdsløse, da ingen jo har arbejde, mens de er på højskole. Da stort set alle unge har arbejdsløshedstruslen hængende over hovedet, er det en

problematik som i mere eller mindre grad angår alle.

For ca. 1 års tid siden, kunne man i Holbæk Amts Venstreblad læse uddrag af en erindringsbog, en gammel redaktør ved bladet netop havde udgivet, og her stod blandt andet, at i 1939 var halvdelen af vinterholdet på Vallekilde Højskole arbejdsløse - og »I kan tro, der blev diskuteret politik på højskolen den vinter«. Det er altså heller ikke noget nyt med arbejdsløse på højskole, men det, der vel er nyt, er, at det aldrig har været så svært som nu at få en politisk diskussion igang. Vi griber os selv i barmen og er uforstående. Man skulle da tro, at eleverne virkelig havde behov for at formulere sig omkring de forhold, som har resulteret i den arbejdsløshed, de selv er påvirket af. Her er alle muligheder. De kan få fat i snart hvilken som helst politiker eller ekspert de måtte ønske, men meget lidt bliver sat igang i den retning.

Der er mange grunde til, at forholdene ikke er som i 30-erne, og jeg skal fremhæve et par af de væsentligste her, men allerførst er det nok på sin plads at påpege, at der ligger en god portion naivitet i at tro, at netop de arbejdsløse skulle tage på højskole, fordi de dér har friheden til sammen med ligestillede at formulere og organisere sig mod arbejdsløsheden. Det er nok i højere grad helt personnære behov som tryghed og accept, der gør sig gældende, eller måske helt enkelt det at have et sted at være.

For det første: den tingsliggørelse der sker med mennesket, når det fratages sit arbejde. At være noget, der »kun« eksisterer, men ikke fungerer. Selvtilliden forsvinder og håbløsheden vokser. For det andet, at langt det meste af det arbejde, der er, ikke

kan forbindes med skabertrang eller samfundsnytte, men kun med det lønudbytte det giver.

Når man ikke kommer med elevatoren op til de sjove og spændende jobs, ja så bliver ens arbejde let reduceret til en vare som må sælges efter gældende markedsprincipper. Og når så prisen udbetales, uden at varen skal afleveres, er der vel ikke så meget at sige til, at interessen for at få arbejde ikke altid er så stor. Vi kan vanskeligt bebrejde dem. Skismaet mellem ønsket om forbrugeramfundets form for frihed og så arbejdets nødvendighed for oplevelse af eksistens. En undersøgelse, som vi i pædagogik lavede på sidste vinterhold angående elevernes erhvervsmæssige forhold og fremtidsplaner, viste også noget sådant. De, der havde været arbejdsløse et par måneder, var meget fortrøstningsfulde og så mange muligheder foran sig. Måske ville de lige ud at rejse et par måneder inden de gik igang, men det skulle nok gå. De, der derimod havde været arbejdsløse mere end et halvt år var pessimistiske. For et par enkelte var det noget med at flytte i kollektiv, men ellers ingen fremtidsplaner. Eller som pigen fra sommerholdet, som vi snakkede med forleden. Hun havde fået 13 afslag på ansøgninger om arbejde og magtede ikke at lukke disse kuverter op mere, men prøvede at overleve på en anden måde.

Det er paradoksalt, at man efter et ungdomsoprør skal se en så kraftig passivering af en generation.

Men tilbage til udgangsspørgsmålet. Hvad gør vi i denne situation? Ja, umiddelbart må det følge, at vi får det miljø vi laver til at hænge sammen, at eleverne dér indgår i en nødvendig og meningsfuld sammenhæng og oplever vækst i den tid, de er der, blandt andet ved, at der også er plads for fantasi og følelser. Ikke dermed sagt, at den drivhusmodel

med ekstragode vækstbetingelser, som højskolen så tit er blevet karakteriseret ved, er brugbar. Skal man blive i billedet, må det nærmere være et økologisk landbrug med respekt for sammenhænge og de *naturlige* vækstbetingelser - hvor udbyttet måske ikke er så stort, men hvor kvaliteten er i top.

Vi må passe på, at vi ikke bliver en forlængelse af den folkeskole, som har del i den fatale opdragelse, og som for mange ikke førte til noget, men i stedet opleves som nederlag. Vi må naturligvis hjælpe den enkelte elev, der står med et konkret behov for færdigheder, men vi må først og fremmest prøve at leve op til vores navn som folkelig højskole. Være med til at få eksperterne og forskningen ned på jorden.

Nu har man imidlertid i mange år været kritisk over for både eksperternes rolle og deres resultater, og det er stadig vigtigt, at vi bliver ved med at spørge, hvordan det for eksempel kan være, at eksperterne i disse år bliver ved med at påstå, at man ikke kan lave en vindmølle, der er driftsikker nok, samtidig med, at man er i stand til at sende folk afsted til månen.

Men hvorfor ikke også selv forske? Hvorfor ikke selv vænne sig til at gøre observationer, systematisere og konkludere. Ikke sådan at alle skal gøres til små eksperter, men sådan at man får et redskab, der muliggør, at man selv kan tage stilling til tingene.

Nogen vil nok mene, at jeg hermed skyder kraftigt over målet, blandt andet med hensyn til de arbejdsløse, som jo ofte har et ekspertkompleks. Tværtimod - og så er det også en direkte forlængelse af højskolens tradition.

At forskning idag for de fleste er forbundet med noget uforståeligt, skyldes ikke, at forskning kan

ske uafhængigt af det praktiske liv. Det kan relevant forskning aldrig, men derimod den almindelige tendens til større og større fagopdeling og specialisering, vi oplever. Noget vi i vid udstrækning ser, er et problem for de unge, da de hermed ikke får svar på deres helt fundamentale spørgsmål. Det er her, vi må tage fat sammen med dem og arbejde med praksis, eksperimenterende og fantasifuldt, på en måde, som vi bedst kender det fra værkstedsfagene.

Men et sådant undervisningshensyn er samtidigt et opgør med mangan gængs oplevelse af undervisning - for eksempel også folkeskolens, der i den hellige objektivitets navn stort set kun er refererende. Vi vil heller ikke blot være formidlere, men en del af den nødvendige vekselvirkning, som bedre end noget andet vil kunne medvirke til det samfundengagement, højskolen traditionelt gerne ser hos sine elever, men som især unge arbejdsløse dårligt tør tage op.

Højskolens udgangspunkt var at være modstykke til den sorte latinske skole. Jeg synes godt man kan se en tilsvarende opgave idag.

Man kan så spørge, om vi er dygtige nok. Vi har jo selv vores opdragelse fra den samme form for undervisning - eller »overvisning« - som vore elever? Vi skal sikkert også lære en del endnu, men for eksempel synes jeg, at forskellige tiltag med projektundervisning har givet gode resultater. Formen indeholder i hvert tilfælde muligheder.

For nogle år siden, da efterskolerne indførte afgangsprøver, diskuterede højskolefolk ivrigt, om højskolen fortsat skulle være uafhængig af uddannelsessystemet, eller om man skulle gå ind i det og således blive kompetencegivende. De fleste så det som en udefra kommende fare og bekendte sig kraf-

tigt til friheden som alternativ skole. Og det var også godt sådan. Men idag hvor konkurrencen om jobbene fortsat stiger og dermed også kvalifikationskravene, kan spørgsmålet hurtigt dukke op igen, hvis vi ikke forstår at klare vores opgave som alternativ skole godt nok. Og spørgsmålet vil være vanskeligt at komme udenom, for det vil så være et krav fra eleverne selv.

Thor

Man skal dyrke sin have

I de sidste par år har vi på skolen beskæftiget os med de såkaldte »alternative« dyrkningsmetoder i have- og landbrug. Ud fra en fornemmelse af eget behov for at det kan gøres anderledes end det bliver praktiseret i det stærkt energikrævende, industrialiserede og effektive danske gartneri og landbrug, har vi sat os ind i principperne for biodynamisk og økologisk dyrkning. Resultatet er, at vi fra foråret vil gå i gang med ca. 1 tdl. gartneri, dyrket efter økologiske principper.

Der er stor sproglig forvirring omkring de dyrkningsmetoder, hvor man vil undgå giftsprøjter og kunstgødning. Nogle kalder det biodynamisk, men denne betegnelse vil vi forbeholde de folk der dyrker efter Rudolf Steiners principper, som benytter sig af præparater i komposten, og som sår efter månekalenderen. De fleste biodynamikere er antroposoffer, og har således en filosofisk overbygning på deres teorier. Andre betegnelser man møder er biologisk dyrkning, giftfrit havebrug og altså økologisk, sidstnævnte udtryk vil jeg benytte i det følgende.

Hvis man slår ordet økologi op i en ordbog, ser man det forklaret med »naturens husholdning«. Økologi er altså den videnskab der beskæftiger sig med samspillet i naturen, samspillet mellem dyr og planter indbyrdes og mellem levende organismer og deres ikke-levende omgivelser.

Når man vil dyrke økologisk, betyder det, at man vil komme de »metoder«, som naturen benytter sig af så nær som muligt. (Der har dog eksisteret liv på denne klode i ca. 3 milliarder år, så metoden har stået sin prøve). Man må altså vide noget om, hvordan planter vokser og lever, og optager de forskellige stoffer. Det sker på 3 forskellige måder: gennem bladene, gennem det vand som planten optager og gennem mikroorganismene i jorden.

Ordet fotosyntese er et nøgleord i forbindelse med de grønne planter. Det er i den proces at bladene forener luftens kuldioxid og vand til kulhydrat og frigiver ilt. Dette kan kun ske, når der tilføres energi, og energikilden er solen. Altså uden fotosyntese ingen grønne planter og dermed næsten intet liv, som vi kender det.

Når organisk materiale skal nedbrydes (rådne) foregår processen den modsatte vej, der skal bruges ilt og der frigives kuldioxid.

Kuldioxid findes i små mængder i atmosfæren, og mange gartnere er i stand til at hæve udbyttet, ved at tilføre kuldioxid til luften i deres drivhuse. Planterne optager kuldioxid gennem deres spalteåbninger, som sidder på undersiden af bladene. Ved økologisk jordbrug kan man opnå noget af samme effekt ved at lægge et jorddække af organisk materiale, som bliver omsat, herved frigives kuldioxid, lige op til spalteåbningerne, og der er tale om en konstant tilførsel.

I begyndelsen af dette århundrede opdagede man at koncentrationen af mikroorganismer var meget større omkring planternes rødder end i den omgivende muld. Den zone kaldes rhizosfæren = rodzonen. Rodzonemikroorganismene lever af døde rødder, rodhår- og skæl, men også af slim som planter-

ne afsondrer. Man har analyseret rodslimen fra en hvedesort og fandt 10 sukkerarter, 18 aminosyrer, 3 enzymer + endnu nogle stoffer - det er godt at være i stald der, for en lille mikroorganisme - men planten har også glæde af det. Det bedst kendte er rhizobiumbakterierne.

Disse bakterier lever i små knolde på bælgplanternes rødder, for eksempel ærter, og deres speciale er at binde luftens fri kvælstof til en form, som planterne kan udnytte. I dag ved man også at rhizobiumbakterierne kan leve uden bælgplanter i en humusholdig jord og dermed skaffe »gratis« kvælstof, og, hvad der er meget vigtigt, en jævn tilførsel af kvælstof, så planterne ikke foræder sig og bliver udsat for nitratforgiftning.

En anden gruppe organismer i rhizosfæren er mykorrhiza-svampene. Næsten alle planter lever i et samarbejde med disse svampe, undtagelsen er de korsblomstrede, altså alle kålplanterne, og det er måske baggrunden for at disse planter har så stort et erkendt næringsbehov. Mykorrhiza-svampene har betydning for planternes fosforoptagelse.

Der findes mange andre mikroorganismer i rodzonen, nogle producerer væksthæmmende stoffer, og nogle har indflydelse på planternes sammensætning. Forsøg har vist, at der er færre aminosyrer i planter, der er dyrket i steril jord end i planter fra jord med mikroorganismer.

Som det er fremgået, er det levende organismer, og derfor skal de bruge ilt. Det er derfor uhyre vigtigt at jordens struktur er god - for at den kan ånde.

Disse mikroorganismer betyder altså meget for planternes velbefindende - og dermed ydeevne. Vi giver dem dårlige arbejdsvilkår, hvis vi går ud med giftsprøjter.

En sidste vigtig ting skal påpeges om rodzonens mikroorganismer. Det er planternes behov, der styrer mikroorganismene, det er hele tiden planterne der leder og fordeler arbejdet, det vil sige at planterne hele tiden forsynes med de næringsstoffer, de har brug for. Hvis man kunstgøder kraftigt holder mikroorganismene op med at fungere, og dermed ophører samarbejdet, planten får da sit næringssaltbehov dækket gennem det vand, som den optager, heri er næringssaltene opløst, kunstgødning er netop let opløseligt i vand, og planten kan derfor kun i ringe grad selv styre sin næringsoptagelse, da dens behov for vand er nogenlunde konstant. Planten »foræder« sig, og det betyder måske at aminosyresammensætningen bliver forkert - og dermed bliver planten ikke så modstandsdygtig.

Vi må altså ikke sprøjte, ikke bruge kunstgødning, sørge for jorrdække så mikroorganismene hele tiden har noget at leve af, kompostere, luge, sørge for at jorden ikke bliver fast af tunge maskiner - og så vil udbyttet endda ikke blive så stort, som den effektive gartner og landmand kan præstere det i dag. Jeg kan forestille mig nogle af årsskriftets læsere sukke og tænke deres, men jeg fremturer. Jeg mener at Danmarks vigtigste ressource - den jord vi dyrker - mange steder bliver mishandlet med kunstgødning, fordi man ikke har husdyrhold, og med sprøjtemidler både som forebygning og helbredelse, fordi planterne er sarte.

Det kan ikke være rigtigt at en meget stor del af den danske befolkning, i hvert fald den danske ungdom, ikke har anelse om, hvordan de basale fødemidler bliver producerede. Hvad det vil sige at få jord under neglene - vide hvordan en kartoffelplante eller en gris ser ud.

Det må derfor være en væsentlig opgave for en skole som vores, at give dette tilbud, blandt mange andre, at give mulighed for at blande teori og praksis, og derved nå frem til en erkendelse af begges nødvendighed. Den danske skole har tidligere trygt kunnet koncentrere sig om den boglige lærdom i en erkendelse af at børnene lærte praksis i deres hjemlige omgivelser - dette er ikke tilfældet mere, og derfor er det et udtalt behov hos flere og flere unge at gøre erfaringer selv.

Når man diskuterer økologisk drift med folk er to af de indvendinger de kommer med, at udbyttet falder og at den driftform er alt for arbejds-krævende. Til det sidste er at sige, at et samfund med 200.000 arbejdsløse, måske skulle begynde at tænke i andre baner, tænke i en anden arbejdsfordeling og en anden arbejdsform, misforstå mig ikke, vi skal ikke tilbage til det gamle tunge slid - men eftersom energien bliver knappere og i hvert fald dyrere kunne mennesket måske vende tilbage til nogle af de mere raffinerede arbejdsområder.

Et er sikkert, vi har fået meget mere fritid, og mange aner ikke hvad de skal stille op med den - jeg finder ikke, at det er den dårligste måde at bruge den på - at producere basale fødemidler - i lille målestok at vise sig selv og andre at det er muligt uden kunstgødning og giftsprøjte.

Til den første påstand om det faldende udbytte, vil jeg føje et par ting. Der er meget få brug der drives efter de økologiske principper, hvis vi går til de biodynamiske, der har mange års erfaring, tilbageviser de disse påstande, udbyttet er det samme, men den menneskelige indsats har været meget større, og derfor skal de have mere for deres produkter, og det er der mange, der er parate til at give.

Hvis vi netop ser på det økonomiske så er det forskellen mellem udgifter og indtægter, der giver overskuddet. De øgede energipriser mærker den traditionelle landmand meget kraftigt, kunstgødningsprisen er steget, og olie og benzin ved vi alle hvordan det er gået med. Disse udgifter er den økologiske driftform ikke nær så afhængige af, så hvis påstanden er rigtig om det faldende udbytte, så er det en kendsgerning, at udgiftssiden heller ikke er så høj, så overskuddet, som man skal leve af, er måske det samme.

Endnu engang, for ikke at blive misforstået, så ønsker jeg ikke, vi skal sætte tiden tilbage, vi skal omprioritere vores forskning, så vi ikke satser på de energikrævende dyrkningsmetoder, som giver os dårligere produkter og dræber vores jord, vi skal øge vort kendskab til de forhold der giver planter og jord de optimale betingelser, og denne forståelse tror jeg, at vi kan arbejde for i det små.

Lene Gedde

Ikke bare skindet på næsen

Under et af foredragene ved det just afsluttede efterårsmøde blev det repræsentative demokrati karakteriseret som selve huden omkring vort fædreland. Det er et smukt billede, omend med skrøbeligheder indbygget: huden kan blive slap og rynket, hudfolderne kan skjule snavset, og der skal som bekendt ikke meget til, før den får rifter og revner, og dermed er vejen banet for infektioner og anden dårlighed. I værste fald kan det betyde afslutningen på en styreform, der vel altid har været sårbar, men som i dagens Danmark nok er udsat for større belastninger end nogensinde. Tit og ofte hører vi om vore folketingsmedlemmers sølle arbejdsbetingelser med manglende skrivebordsplads og sekretærhjælp, de små partiers medlemmer har problemer med at nå til bunds i informationsbunken på grund af for stor en arbejdsbyrde, og det kan resultere i mangel på det overblik, der skal til for at vurdere sagerne og træffe beslutningerne.

Hvad der gælder for det høje ting, kan i vid udstrækning overføres til det repræsentative demokrati, der udøves gennem landets amtsråd og kommunalbestyrelser (fra sidstnævnte område er jeg igang med at gøre mine første erfaringer). - Som bekendt er de i stigende grad igennem de sidste år blevet pålagt opgaver, som tidligere var statens, og som af de folkevalgte kræver en indsigt og en viden på talrige

områder, som det er mere end vanskeligt at tilegne sig. Ikke fordi der mangler informationsmateriale - næsten dagligt vælter det ind ad brevsprækken med oplysninger, der skulle tjene til at skabe forståelse og overblik. Men hvor mange har den fornødne baggrund og den tid, der skal til for at fatte problemstillingerne til bunds? Den manglende tid er den mest iøjnefaldende hindring. De fleste kommunalbestyrelsesmedlemmer har et borgerligt erhverv, og det rummer den åbenlyse fordel, at vi ikke får skrivebordspolitikere, men folk med daglig kontakt til arbejdspladserne og med et miljø- og personkendskab, der kan hjælpe dem i deres arbejde på rådhuset. Samtidig er mødeaktiviteten stor, og da de fleste jo også har et familieliv at passe og hente næring fra, kan det sommetider være svært at få enderne til at mødes. Arbejdsvilkårene er besværlige, og det er vanskeligt at finde en opskrift på, hvordan de kan smidiggøres.

Personligt ville jeg finde det højst uønskeligt, hvis en kommunalbestyrelse bestod af levebrødspolitikere med angst for at miste jobbet ved næste valg. Det ville i givet fald have i hvert fald to konsekvenser: den første ville være, at man ikke i samme grad som nu ville få de udskiftninger i en kommunalbestyrelses sammensætning, som er nødvendige til justering af de græsrodsbevægelser eller andre rørelser, der er i lokalsamfundet - og den anden, som jeg ville anse for endnu mere beklagelig, nemlig at endnu færre ville forlade deres nogenlunde sikre levebrød og/eller karriere for at påtage sig hvervet som kommunalpolitiker, end det allerede er tilfældet nu, hvor kun særligt begunstigede kan tillade sig at bruge så megen tid og kraft i det offentliges tjeneste.

Nu skal dette ikke være én stor klagesang, for fak-

tisk kan man også i det arbejde have mange glæder og gøre positive erfaringer. Kommunesammenlægningen i 1970 blev mødt med forståelig skepsis af de små sogne, der blev indlemmet i storkommunerne, og det er vel blandt andet som en reaktion på den, at ethvert politisk parti med respekt for sig selv i deres seneste valgprogrammer har »de nære samfund« og »nærdemokrati« som nøgleord. Samtidig vokser græsrodsbevægelserne frem med krav om medbestemmelse omkring deres mærkesager. De kan give megen inspiration og fornyelse indenfor de eksisterende politiske partier, og skulle rødderne blive til planter i kredsen på rådhuset, behøvede det ikke at være katastrofalt. Såfremt de da vil gå med i det samarbejde, som *skal* til. For uanset hvad mange mennesker tror, så er ikke pånær alle afgørelser truffet på forhånd af den lovgivende magt - hvis man selv vil, kan man på mange områder være medbestemmende om beslutninger på væsentlige sager. Det tætte samarbejde og den åbenhed, der skal til for af nå frem til beslutningerne, finder man vel først og fremmest i udvalgene, hvor de fungerer bedst. Selvfølgelig kommer de politiske holdninger frem, men i højere grad er det hvert enkelt medlems menneskelige erfaring og personlige viden og baggrund, der danner fundamentet for de beslutninger, der *skal* tages. Og kan syv vidt forskellige udvalgsmedlemmer hentet fra hver sin ende af kommunen nå frem til resultater gennem saglig, uhøjtidelig drøftelse og tit træffe vanskelige beslutninger, sjældent uden anfægtelser, så drager man fra rådhuset med en fornemmelse af, at ind imellem fungerer demokratiet menneskeligt set tilfredsstillende.

Tilbage bliver så spørgsmålet om, hvordan vi kommer af sted med at nedbryde nogle af de bom-

me, der mere end nogensinde i nyere tid er imellem de folkevalgte og deres vælgere. Saglig kritik og fordomsfri samtale var ønskelig, men mistro og mistænksomhed overfor »det offentlige uhyre« er ikke usædvanlig og måske forståelig. Skal folkestyret bevare ikke bare skindet på næsen, men huden på kroppen, må begge parte bestræbe sig på at vise åbenhed og solidaritet overfor hinanden, så kredsen på rådhuset ikke bliver isoleret og kredsen udenfor ikke føler sig magtesløs, mens endnu et system bliver trukket ned over hovedet på den og gør den hudløs.

Herdis Veit

Huleboer

Du gemmer dig i lune huler
dulmer dig med hede dampe
beslutninger der truer din tunge varme
skyder du ud til det er for sent at tage dem.

Din hule er gennemisoleret og termostatreguleret
- uden nattemperatursenkning
Du sparer på din egen varme
Fremløbstemperaturen er ikke høj

Du vover dig sjældent uden for
Temperaturen er så svingende
Du kommer så let til at fryse derude
og er bange for at brænde fingrene

Hvad får dig til at stirre
længselsfuldt gennem hulens sprækker
ud på de nøgne væsener
og deres kamp med en omskiftelig verden?

Har du dybt nede en fornemmelse af
at det ikke lader sig lukke ude
at isolering og termostater
er et skrøbeligt og passivt værn mod en kold ver-
den?

Bærer du på en drøm om en fælles varme
om mange bål tændt i glæde
om følelsernes damptryk - og is
om fornuftens stille forår?

Stryg glasulden af dig og bevæg dig tøvende ud
til en større glæde og en dybere sorg
en kroppenes nærhed uden vat og bomuld
en lykke uden forfrossen angst for brændte fingre.

jørn

LB - et månedsblad - mest om film og fjernsyn

De levende billeder er blevet en større og større del af vores hverdag. Biografernes udbud er større end nogensinde, og fjernsynet er blevet en kær ven af familien. Tante TV passer villigt børnene når vi (ofte) ikke lige selv har tid, og vi har vænnet os helt til, at alverden træder ind i stuen under aftenkaffen. Vi sluger nemt hungersnøden i Kampuchea sammen med napoleonskagen.

- Men hvad vi sjældent eller aldrig bliver gjort opmærksom på, er de enorme manipulationsmuligheder der ligger i den envejskommunikation, som de levende billeder jo er. Man kan sige, at biografgængerer dog bevæger sig hen og betaler penge for at modtage en given påvirkning (se en given film), men ønsket herom er ofte skabt af sekundære motiver som overfladisk reklame, iøjnefaldende billeder osv.

For TV-kiggeren er det som før nævnt et spørgsmål om at trykke på en knap. TV er et medium med en enorm autoritet, og dermed en stor meningsdannende effekt. Når et kendt TV-ansigt melder sig ind i et politisk parti, er det blot et valg om at gøre at han sidder i folketinget. I TV-interviews er spørgerens teknik og den interviewedes grad af kendskab til eller autoritetstro over for mediet afgørende for, med hvilken vægt »budskabet« når ud til seerne. - Og hvor meget kan der iøvrigt ikke ændres på et inter-

view ved hjælp af et klippebord - når man i filmede indslag endog kan lægge spørgsmålene ind bagefter?

Jeg mindes kun et enkelt eksempel på, at nogen på stedet har protesteret. Broby Johansen var i en direkte udsendelse indkaldt for at redegøre for sit syn på en eller anden sag. Efter ganske kort tid blev han afbrudt midt i en sætning under henvisning til en stram tidsplan på udsendelsen. - Hvorefter han skred - simpelthen. Han rejste sig med en arrig bemærkning og gik.

På disse områder er der virkelig brug for forbrugeroplysning. Vi behøver noget viden og noget baggrundsstof som gør os bedre i stand til at bearbejde de oplevelser vi får fra filmklæret og TV-skærm. De fleste fagblade er svære at læse for ikke-fagfolk. Det blad, hvis navn er denne artikels overskrift, evner at være fagligt dybtgående i et sprog og en form som er tilgængelig for enhver.

Levende Billeder blev til i foråret -75 på initiativ af Det danske Filminstitut, som har givet en igang-sættelsesstøtte. Flertallet af de redaktionelle medarbejdere har da også deres erfaringer fra filmen. Bladet er i A4 format med 48 sider fint glittet papir. Ca 30 pct. er billedstof, overvejende fotografier, men også en del (fremragende) tegninger af Roald Als. Annoncer er der meget få af. De første numre fra -75 prydedes af colaflasker, kattedmad og havregryn, men allerede derefter indskrænkedes annonceringen til biografreklamer (hvis tilstedeværelse jo er relevant nok). Man aner dog annoncerens tilbagekomst i takt med bladets vist til tider noget vaklende økonomi.

Løssalgsprisen er 11 kroner og et årsabonnement koster 125 kroner. LB udkommer ca. en gang om måneden, og i hvert nummer bliver (jeg tror samtlige

ge) de nye film anmeldt. Enkelte bliver behandlet på 2 - 3 helsider med baggrundsstof, billeder og interviews. »Gøgereden«, »Fotografen og luderens«, »Taxi Driver« og »Stjernekrigen« er eksempler på film, som har fået omfattende omtale, ja, sågar »Grease«, hvor Mikael Kløvedal og Lasse Ellegård prøvede at afdække hvad, eller måske snarere hvem det er, der gør, at 50-erne er (eller var?) over os igen.

Jeg har læst mange spændende artikler om filmindustrien i Danmark, alternative filmprojekter, amerikansk undergrundsfilm osv.

Selvom Levende Billeder altså er udgået fra filmen, bliver TV-mediet behandlet på lige så megen plads. Der findes ingen fjernsynsanmeldelser i almindelig forstand, men baggrundsstof og oplysning om udsendelser og udsendelsestyper. Poul Trier Pedersen havde for eksempel en artikel om Kanal 22 ved fænomenets start i -78. Hans egne »spontanspil« er blevet behandlet af Erik Thygesen og Ebbe Kløvedal Reich, og Alf Holter skrev om serien »Rødder« som »et amerikansk stykke TV-historie«.

Ingen arbejdsplads nyder i den grad politikernes bevågenhed som Danmarks Radio, der af den almindelige bruger vel opleves som en stor anonym institution. LB gør en del ud af at løfte sløret for nogle af de magtkampe og intriger der findes bag facaden. I den forbindelse har bestemt hverken Erhard Jacobsen, radioavisens chef Jørgen Schleimann eller provinschefen Gerhard Nielsen fået lov at dø i synden. Adskillige personer er i tidens løb blevet klædt af, men aldrig som for eksempel i formiddagspressen ved hjælp af antydninger og perfide påstande, men ved, med udpræget humoristisk sans, at referere konkrete handlinger.

I en periode forekom under overskriften »Månedens Radiorod« ordrette referater af radiorådets lukkede møder. Dette har skaffet bladet en just påbegyndt retssag på halsen. En sag som det i øvrigt selv ifølge sine lederartikler føler sig nogenlunde sikker på at vinde.

Jeg er selv gennemsnits-TV-kigger, noget under gennemsnit-biografgænger og rimeligt interesseret i mediepolitik. Jeg har fået megen god forstand af LB. Det blad er en ualmindelig god ide, det bliver læst fra en ende af, når det dumper ind af brevsprækken, og brugt meget i faglig sammenhæng af én jeg kender.

I lederen i det allerførste nummer fra april -75 skriver den daværende ansvarshavende redaktør Flemming Berendt følgende om ambitionerne:

» - Målet for viljen er at gøre os nyttige, uundværlige og underholdende for læsere og brugere.

Vi vil gerne bruges, også efter at være læst. Vil give så god besked, at det bedst kan betale sig at søge først til os, når orientering skal hentes, viden fasholdes, oplysninger søges«.

Birgitte

Nyt fra Vallekilde Højskole

Medarbejdergruppen

Vallekilde Højskole kan glæde sig over en god og stabil medarbejderkreds, og det var på én gang både glædeligt og naturligt, at alle ønskede at arbejde videre efter forstanderskiftet, der uundgåeligt har præget 1979 en hel del.

Lad os blot sige, at for en højskole i almindelighed - og for et nyt forstanderpar i særdeleshed - kan det ikke vurderes højt nok at have så kompetente og positivt indstillede medarbejdere på alle områder som vi har her i Vallekilde.

Det er en del af dette billede, at vi i disse år kan markere nogle temmelig enestående jubilæer: Møller har bestyret skolens landbrug i 40 år, ligeledes har Niels Juul hørt til stedet i to snese år, til foråret har Dagny ledet køkkenet med aldrig svigtende omhu og overblik i 25 år, Holmer Trier har 25 års jubilæum som lærer på stedet, og nu hvor Georg Veit er flyttet over i præstegården skal det nævnes, at det sker 25 år efter han begyndte som lærer på skolen.

Men trods stabiliteten sker der jo forandringer. Den 1. maj byttede Finn plads med Georg som forstander, og samtidig udvidede vi lærerstaben, idet Vibeke blev kvotaansat specielt med henblik på at opbygge et tekstilværksted på skolen.

I køkkenet er der sket en enkelt udskiftning, idet den ene af vore tre køkkenassistenter, Laila Kristi-

ansen, blev gravid og i den situation gerne ville have mere tid til familien. Hun er blevet afløst af Maj-Britt Sørensen, som er gledet godt ind i det team der sørger for, at vi lever så godt som vi gør her på stedet.

Endelig kan det nævnes, at vi har endnu en forandring forude, idet Ellen Schou har sagt sin stilling op med virkning fra nytår. Også her er der lykkelige omstændigheder med inde i billedet, og Ellen er begyndt at indstille sig på en noget ændret tilværelse i landlige omgivelser uden for Helsingør.

Som en nyskabelse i billedet omkring skolen har vi indrettet lejligheden for enden af Grønne Gang til bolig for skiftende gæstekunstnere. Den første der er rykket ind for en tre måneders periode er væver-sken Lisbeth Have.

Skolekredsen

På skolekredsens generalforsamling den 27. juni blev Kristian Brøns Petersen, Helge Larsen og Niels Steffensen alle genvalgt til bestyrelsen, og på det konstituerende bestyrelsesmøde blev Kristian Brøns og Helge Larsen genvalgt til henholdsvis formand og næstformand. Den vigtigste begivenhed var iøvrigt anden og endelig vedtagelse af skolens nye vedtægter, som blev endeligt godkendt af Undervisningsministeriet pr. 1. november 1979.

Efterårets møder

Elevmødet 1. - 2. september havde samlet ca. 35 elever fra de senere år. Om eftermiddagen holdt Finn et oplæg, »Åbent øje, åbent hjerte«, om nogle amerikanske beat-generations poeter. Om aftenen blev vi først præsenteret for nogle dramatiseringer af ting fra foredraget, idet eleverne havde arbejdet i grup-

per med dramatisering for øje, og derefter var der festligt samvær.

Der har også været møder i alle tre Vallekildekredse i efteråret. Den 15. september mødtes Fynskredsen på Dalum landbrugsskole, den 5. oktober holdt Vestjyllands-kredsen møde i Skjern, og dagen efter samledes nordjyderne på Højskolehjemmet i Hjørring. I de to sidste møder deltog Aase Petersen, Georg Veit og Finn, mens den forhenværende og den nuværende var alene om at repræsentere skolen ved mødet på Fyn.

Et varmende eksempel på gamle elevs trofasthed fik vi i sommer, hvor fru Dyrleif Skjoldal fra Aukureyri på Island kom for at overrække skolen et nyt, islandsk flag. Det var en taknemmelighedsgave fra hendes far, Kristjan P. Skjoldal, som var elev på Vallekilde i vinteren 1907-08!

De gamle elever sluttede også godt op om jubilarmødet den 22. september. Vi var 120, og på trods af, at han samme dag havde fået at vide at hans yngre bror, Folke Trier Hansen, var død, ledede Hans Trier Hansen præsentationen af de forskellige jubilargrupper med både humor og overblik. Alle grupper var repræsenteret: fra 60 til 10 års jubilarer.

Efterårsmødet samlede op mod 300 mennesker til de mest besøgte foredrag.

Vi åbnede med undervisningsdirektør Asger Baunsbak-Jensens indlæg om folkestyret og folkehøjskolen i fremtidens samfund, og derefter fulgte højskolelærer Richard Andersen, Askov, som talte over emnet »Dansk syd for grænsen«. Lørdag aften opførte lærerne Benny Andersens skuespil, »Orfeus i undergrunden«, og søndagens første foredrag holdt Finn med titlen »Nordisk demokrati - og europæisk«. Dagens gæst var forhenværende minister Fro-

de Jacobsen, som i sit foredrag undersøgte om ungdomsoprøret havde sat spor.

Mødet sluttede mandag eftermiddag den 24. september, hvor først folketingsmedlem Ebba Strange gjorde status over hvad der skete i forbindelse med FN's internationale kvindeår og hvad der er sket siden, og hvor derefter skoleleder Laurits Kjær Nielsen, Bordings friskole, talte om »U 90 og de frie skoler«.

Vibeke og Finn Slumstrup

Kalenderen

OKTOBER

2. Velkomst, folkedans
4. Film: Den stærke Ferdinand
7. Lørdagshygge: Starpower
8. Besøg i lærerhjem
11. Folkedans
17. Film: Ulvetimen
18. Folkedans
19. Tegnefilm: v/ Flemming Quist Møller
24. Film: Mus og mænd
26. Kortfilm
30. Dan Turell

NOVEMBER

2. Kortfilm fra Øst-Europa
4. Lærerne læser: I rum sø
7. Film: Dilemma
8. Folkedans
14. Film: Måske ku' vi
15. Folkedans
16. Kortfilm
21. Film:
22. Folkedans
23. Kortfilm
28. Film: Reggaer

DECEMBER

5. Film: Natportieren
12. Film: Oprøret i Ådalen
14. Film: Ironside og Fællesmarkedet
15. Foredrag v/ Vagn Lundbye
16. Julehygge
19. Film: La' os være
21. Juleafslutning

JANUAR

7. Ankomst efter juleferie
9. RUC på besøg
18. Kortfilm
22. Film: Æblekrigen
24. Udstilling fra Ærø strand
25. Kortfilm

FEBRUAR

1. Kortfilm
6. Film: De spiser for at leve
12. Film: Noah: Aktionen
13. Forbrugergruppe på besøg
19. Film: Gåden om Kasper Hauser

MARTS

5. Film: Family life
7. Jacob Holdt
14. Kristen Bjørnkjær
19. Lars Trier i Korskirken
30. Afslutning
31. Afrejse

APRIL

29. Ankomst sommerskolen, folkedans

MAJ

1. Film: Den gamle mand og drengen
3. Åbent hus: foredrag v/ Finn Slumstrup
8. Folkedans Jens Jeep
10. Åbent hus: foredrag v/ P. O. Gedde
14. Den rejsende højskole, Tvind
15. Starpower
16. Hugo Hørlyck Carlsen
17. Åbent hus: Folkemusik og dans
19. St. Resstrup teatertrup
21. Åbent hus: foredrag v/ Johs. Møllehave
22. Film: Blind vej
29. U- og I-lands dag
31. Åbent hus: foredrag v/ Jørn Fugl

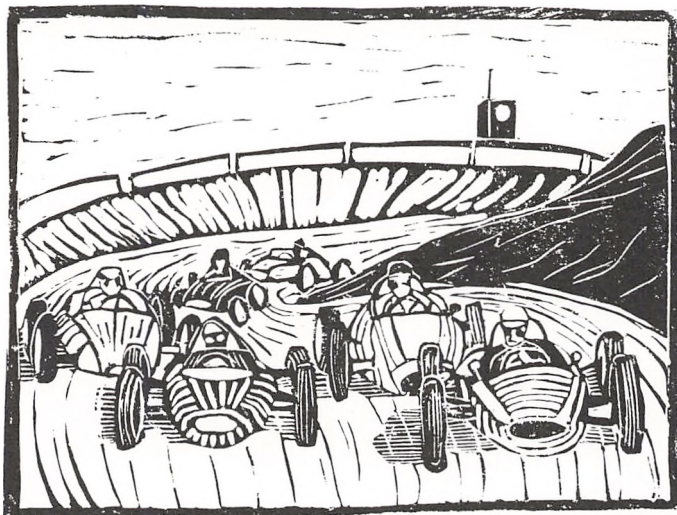
JUNI

4. Musikskolens kor
7. Åbent hus: Finn Thrane: Atlantis
12. Film: Æblekrigen
14. Åbent hus: foredrag v/ Dea Trier Mørch
21. Åbent hus: foredrag v/ H. Edward Nørregård
Nielsen
26. Film: Alle hjem burde ha' en
27. Niels Ole synger og fortæller
28. Åbent hus: Film og foredrag (Lars Ole 5.c.)
v/ Nils Malmros.

JULI

3. Folkedans Jens Jeep
5. Åbent hus: foredrag v/ Mads Lidegård
10. Film: Trællene 1.2.3.
12. Åbent hus: foredrag v/ Dorthe Hansen
16. Film: Ta' det som en mand frue
19. Åbent hus: Danmarks U-landspolitik
Steen Folke, Lasse Budtz og Jørgen Junior

20. Foredrag om zen-buddishme
21. Tanzania aften
24. Folkedans: Hjembæk spillemændene
27. Afslutning
28. Afrejse

Fra elevforeningen

På generalforsamlingen lørdag den 22. september i forbindelse med efterårsmødet var mødt ca. 15 elever, hvilket må siges at være et magert fremmøde ud af ca. 2.000 medlemmer. Dette kunne være anledningen til at opfordre flere medlemmer til at møde op og deltage i højskolens efterårsmøde, der slet ikke kun er for jubilarer og omegnens befolkning, men hvor *alle* er velkomne.

Jørn Fugl, der har været formand de sidste 3 år, aflagde beretning for året og kom blandt andet ind på elevmødet i september, hvor fremmødet også var meget lille - ca. 50. Men det var absolut et hyggeligt møde, der var arrangeret som en dag på højskole med et oplæg af den ny forstander Finn Slumstrup. Dette bearbejdedes i grupper og fremførtes i dramatisk form om aftenen.

Med hensyn til arbejdet i skolens styrelse kan det nævnes at vore repræsentanter her: Bent Larsen og Annie Westphael har været med til det store, men spændende arbejde med at få ansat en ny forstander.

Bestyrelsen overvejer fortsat på hvilken måde elevforeningen bedst støtter den forestående restaurering af gymnastiksalen - øvelseshuset, og i den forbindelse følger vi tidligere beslutning om at opspare kapital til denne lejlighed.

Dette betyder jo blandt andet at Grete Killemosen kunne fremlægge et overordentligt smukt regnskab, som godkendtes uden kommentarer.

Til nyt medlem af bestyrelsen valgtes herefter Ingrid Fugl, som på det første møde efter generalforsamlingen konstitueedes som formand.

På dette første møde blev det endvidere besluttet at flytte elevmødet til først i juni, hvor sommerskolens elever på den måde kan være med til at arrangere en week-end på højskole. Det skulle indebære den fordel, at mødet kommer til at foregå på en skole, hvor der er liv, så tidligere elever kan opleve hvordan højskoletilværelsen former sig nu, samtidig med at de som før får lejlighed til at møde gamle kammerater.

Det blev sammen med medarbejderne på skolen besluttet at lægge mødet den *første week-end i juni 1980, altså den 6., 7. og 8. juni*. Her håber vi så at kunne lægge et program, der kan lokke mange gamle elever til Vallekilde for en week-end.

Ingrid Fugl

Praktiske meddelelser

Elevmødet 1980 vil som andet steds omtalt blive placeret fra *fredag den 6. juni om aftenen til søndag den 8. juni om eftermiddagen*. Vi tror mødet mellem skolens nuværende og dens tidligere elever kan være frugtbart for begge parter. Mødets program vil blive udarbejdet af et udvalg bestående af repræsentanter for elevforeningen, for sommerskolen 80 og fra medarbejdergruppen.

Elevforeningens generalforsamling vil fortsat ligge under

Efterårs mødet. Her vil vi i 1980 forlade lørdag til mandag formen fra de senere år, og i stedet arrangere et møde der ligger fra fredag til søndag. Mødet vil naturligvis fortsat ligge omkring den første søndag i 20'erne i september, og det vil sige 1980-mødet starter *fredag den 19. september om eftermiddagen og slutter søndag den 21. september ved 17-tiden*.

Vi vil gerne understrege, at man ikke skal være jubilar for som gammel elev at kunne deltage i efterårsmøderne. Alle - og altså også alle elevforeningens medlemmer - er hjertelig velkomne til møderne. For muligvis at kunne udbygge kontakten med de gamle elever omkring efterårsmødet vil vi fra og med 1980-mødet indføre en ordning hvor man kan tilmelde sig hele mødet og derigennem få rabat! Rent konkret: tilmelder man sig som deltager i hele mødet til spisning og overnatning på skolen har man

dermed også betalt for alle mødets arrangementer. Det vil sige en besparelse på godt 60 kroner. Vi håber mange vil overveje at benytte sig af denne ordning, så efterårsmødet i endnu højere grad kan blive en central del af skolens årsrytme.

Jubilarmødet holdes fredag den 19. september og begynder med middag klokken 18.30. Eleverne fra årgangene 1919-20, 1920, 1929-30, 1930, 1939-40, 1940, 1954-55, 1955, 1969-70 og 1970 vil denne aften være skolens gæster.

Pårørende og tidligere elever, der ikke er jubilarer, er også velkomne mod forudbestilling og betaling.

Jubilarer, der er medlemmer af elevforeningen, vil fra skolen modtage en særlig invitation til mødet. Kender I adressen på jubilarer, som ikke er medlemmer af elevforeningen, så send venligst adressen til Grete Killemosé, Kirkestien 11, Vallekilde, 4534 Hørve.

Vallekilde Højskoles bestyrelse

Sparekassebestyrer *Kristian Brøns Petersen*, Hørve, formand.

Skyldrådsformand *Helge Larsen*, Tjebberup, næstformand.

Konsulent *Hans Bertelsen*, Staarup.

Lærer *Annie Westphael Jensen*, Asnæs.

Fru *Bodil Killemosen*, Kundby.

Arkitekt *Bent Larsen*, Vallekilde.

Amtsrådsmedlem *Knud Bjørn Madsen*, Svebølle.

Entreprenør *Niels Steffensen*, Vallekilde.

Provst *Uffe Sørensen*, København.

Vallekilde kredsen Vestjyllandskredsen

Formand: Gårdejer Arne Rode, Moesgård, Arnborgvej 15, 6933 Kibæk.

Møde i 1981.

Nordjyllandskredsen

Formand: Gårdejer Mads Nielsen, Vejby, 9760 Vrå.

Møde i 1980. Mødested og tid vil blive meddelt i den lokale dagspresse eller ved henvendelse til skolen.

Fynskredsen

Formand: Karl Rasmussen, Enghaven 14, Jullerup, 5472 Sørslev.

Møde i 1981.

Elevforeningens bestyrelse

Ingrid Fugl, Vallekilde, formand valgt 1979.

Jan Williams, Allerød, valgt 1978.

Bent Larsen, Vallekilde, valgt 1977.

Helle Andersen, København, vinterholdet 77-78.

Jesper Hansen, Faxe, sommerholdet 78.

Jørgen Wilhelmsen, Fejø, vinterholdet 78-79.

Ditte Wilsdal, Svendborg, sommerholdet 79.

Årsregnskab for Vallekilde Folkehøjskoles elevforening

juli 1978 til 30. juni 1979

INDTÆGTER

Kassebeholdning 1. juli 78	38.456,88
Medlemsbidrag (1863)	38.686,50
Salg af tidl. årsskr.	25,00
Renter	3.259,91
Gaver	171,00
	80.599,29
	80.599,29

UDGIFTER

Trykn. af årsskriftet	18.428,31
Porto	7.696,15
Tryksager	1.840,61
Kontor m.m.	1.000,00
Landsforeningen	1.134,60
Rejseudgifter m.m.	132,00
Ny kassebeholdning	30.231,67
	50.367,62
	80.599,29

FORMUE

SDS 505-44-00219	21.577,46
SDS 505-04-00532	28.146,16
Spareks. nr. 549-05-04887	607,55
Giro 6007090	36,45
	50.367,62

GÆLD

Nettoformue	50.367,62
	50.367,62

Ovenstående regnskab er gennemgået og fundet i overensstemmelse med de fremlagte bilag. Kassebeholdningen var til stede som opgjort.

Vallekilde, den 18. september 1979.

Vagn Aage Fredslund/Niels Juul

Vinterskolen 1969/70

Jørgen Aafalk, Vodrofsvej 58 A, 4., 1900 København V.

Hans Rostgaard Andersen, »Laubjerg, Rurup pr. 6520 Toftlund.

Efter højskolen arbejdede jeg ved landbruget. Senere 1 år CF værnepligtig, og 9 mdr. på Dalum Landbrugsskole, 3 mdr. ved landbruget i Sverige. 1. august 1972 overtog jeg gården efter min far, jeg har i de år arbejdet hen på at få en større so- og fedesvinbesætning, men den 27. september 79 brændte det meste af gården, så nu må vi begynde på en frisk igen. De sidste 4 år har jeg boet sammen med Signe og har 2 drenge.

Karen Vikjær Andersen, Ved Vandløbet 28, 2610 Rødovre.

Marie Buhl Andersen, Virumbakken 8, 2830 Virum. Skulle ha' været sygeplejerske, men blev sygehjælper. Tog HF-eksamen i 1974 i Kalundborg. Flyttede til København, hvor jeg havde forskellige jobs som sygehjælper og udvidede mine skolekundskaber. Mine forberedelser til en højere uddannelse gav mig mulighed for i 78 at starte på medicinstudiet. Desværre befandt jeg mig dårligt, slog nok heller ikke til og opgav. Har nu fuldtidsarbejde på Kalundborg sygehus, min mand er havnearbejder og vi har hus på landet. Med andre ord, dette år 1979 sprang jeg med på ræset.

Hugo Øster Bendtsen, Thovaldsensgade 1, 5.tv. Århus.

Kirsten Boserup, Tangmosegård, 4600 Køge. Ny adresse: Løv-kærparken 51, Tune, 4000 Roskilde.

Henning Breitenstein, Elversvej 5, 4850 Stubbekøbing.

Birte Brix, Kløverspringsvej 92, 2650 Hvidovre. Ny adresse: Dagmarsvej 40, 4.th., 2200 København N.

Merete Brusendorff, Dag Hammerskjøldsallé 36, 2100 København Ø.

Birgitte Christensen, Kirketorvet 16, vær. 2, 7100 Vejle. Ny adresse Østbanetorvet 8, 4., 8000 Århus C.

Eva Østergren Christensen c/o Skiern, Frederiksberg Allé 76, 2., 1820 København.

Gordon Ellacott, Nebraskavej 8, 2300 København S.

Inger Margrethe Esbensen, Tårnby Parllallé, 55, 1.tv., 2770 Kastrup.

Gurli Fenge, Montanagade 39, 1. Ny adresse: Frederiksbergallé 131, 4., 8000 Århus C.

Anette Kjøbek Frederiksen, H. C. Bøjsensvej 4, 2650 Hvidovre.

Efter højskolen forpraktikant i en børnehave i København. 1971 gift med Jørgen Jensen og flyttede til Vig. Her fik jeg efter lidt småjobs, en stilling som uddannet pædagog i en børnehave, men siden syntes jeg, at jeg manglede lidt mere baggrund for arbejdet med børnene og søgte derfor på børnehaveseminarium i 1977. Har så læst siden, skriver speciale i øjeblikket og forventer at blive færdig til sommer. I øvrigt er vi lige begyndt at bygge nyt hus i Strandhusene ved Nykøbing Sj. Det venter vi os meget af, vi har nemlig selv tegnet det, Bytoften 2, 4560 Vig.

Erling Gustavsen, Korsørvej 23, 4250 Fuglebjerg. Ny adresse: Nørrevangsvej 23, 4581 Rørvig.

Anders Nørholm Hansen, Grønnevej 261, 2830 Virum.

Birgitte Hansen, Præstemosen 93, 2650 Hvidovre.

Anne Wengel Hansen, Donsehus, Donse, 2970 Hørsholm. Efter endt højskoleophold er der sket følgende: 70 marts/april/maj/juni ophold i Cambridge/England. Fra september 70 til april 71 ophold i Lausanne/Schweiz. Uddannet sekretær i marts 72. Derefter ca. 1 års arbejde på B & W Skibsværft, hvor jeg sideløbende uddannede mig til lægesekretær. Autoriseret juni 73. Ansat Bispebjerg Hospital fra august 73 til august 75. Gift i juni 75, med læge. Derefter boede vi i Thisted til oktober 76 - hvor jeg arbejdede som lægesekretær på medicinsk afd. Fra oktober 76 har vi boet i Sønderborg, hvor jeg har arbejde på kirurgisk afd. Jeg har to børn: Trine 4 år og Peter 1 ½ år. Toftager-Larsen, Solvang 15, 6400 Sønderborg.

Inger Hansen, Stenhavn, Refsvindinge, 5800 Nyborg.

Jette Schou Hansen, Bildsø Strand, 4200 Slagelse. Efter højskolen arbejde på Blegdamshospitalet en kort periode. September 1970 flyttede jeg til Roskilde, fik job på en nyoprettet intensiv afdeling på Roskilde sygehus, hvor jeg stadig arbejder, fra 1974 hver anden uge. Er i mellemtiden blevet gift, fået hus i Grevinge og fået to drenge (i 74 og 76). Hilsen til alle på vinterholdet 69-70. Rosenberg, Skovager 28, Gevinge, 4000 Roskilde.

Lars Peter Hansen, »Søndervang«, Hellested, 4652 Hårlev. Efter Vallekilde fik jeg arbejde i et entreprenørfirma. November 70 et år på Bygholm Landbrugsskole, Horsens. Derefter tilbage til firmaet, hvor jeg har arbejdet siden med arbejde over hele Sjælland. Købt hus i foråret 77, blev gift efteråret 77 og har idag en pige på 1 år. Birkeallé 1, 4652 Hårlev.

Lone Munck Hansen, Langstrupvej 3E, 2650 Hvidovre. Arbejde på forskellige institutioner indtil jeg i 1972 kom på Albertslund Børnehaveseminarium. Arbejdede ½ år i børnehavn og har siden arbejdet i vuggestue. Nylandsvej 21 c, 4.tv., 2000 København F.

Susanne Hansen, Rådhusvej 44, 2750 Ballerup.

Bente Hasselbalch, Hovedvejen 99, 2600 Glostrup. Ny adresse:
Ørnebjergvej 25, 2600 Glostrup.

Susanne Holst, Vedbøllé 15, 2770 Kastrup.

Dayna Hruska, USA.

Merete Hvistendal, Nrd. Fasanvej 92, 3.tv., 2000 København F.

Else Marie Jacobsen, Militærvej 20, 2792 St. Magleby.

Jette Jacobsen, Flensborggade 45, 4.th., 1669 København V.

Palle Jacobsen, Klosterbanken 19, »Bakkehuset«, 4200 Slagelse.

Ny adresse: Ole Niensensvej 4, 3390 Hundested.

Susanne Jacobsen, Sirgræsvej 86, 1., 2770 Kastrup. Ny adresse:

Televænget 22, st.th., 2770 Kastrup.

Kirsten Thuesen Jensen, Thuensgade 5, Odense.

Lissy Wittrup Jensen, Skovbovænget Sidealle 19, 4000 Roskilde.

Poul Erik Jensen, Lillevang, Freerslev, 3340 Brødeskov.

Jon Jeppesen, Kildebakkegårdsallé 134, 2860 Søborg.

Lise Johansen, Emdrupgårdsvej 3, 2400 København NV.

Lotte Johansen, Hestehavebakken 97, 4400 Kalundborg.

Annette Jørgensen, Kabelejevej 53, 2700 Brønshøj.

Inger Jørgensen, Markledet 27, 3600 Frederikssund. Ny adresse:

Roskildevej 105.

Kim Kallehave, Vigerslev Allé 226, 2500 Valby.

Lone Kerte, »Kåresminde«, Tågensø, 4880 Nysted. Efter vinteren

på Vallekilde, tilbragte jeg 4 dejlige måneder i huset hos Helle og Knud Arnfred, inden jeg begyndte på Nykøbing F. Børnehaveseminarium. 1973 efter sem.tiden var jeg ½ år på et plejehjem - derefter 1 ½ år i børnehaven på Lolland, hvor jeg er endnu. 1975 flyttede jeg til Vantore og blev gift med landmand Rasmus Hovmand, og vi har nu en dreng - Anders på 3 år. Vantorevej 51, 4880 Nysted.

Annete Klog, Stationen, 3320 Skævinge. Ny adresse: Kajerødvej 69, 3460 Birkerød.

Jonna Knudsen, c/o Drensholt, Saltværksvej 129 2770 Kastrup.

Marianne Wigh Knudsen, Kronprinsesse Sofiesvej 11, 1., 2000 København F. Først et halvt år i børnehaven. Tog sygehjælpereksamen august 71. Byggede hus i 74. Gift i 75 med Erling Jensen. Vi

har to børn, en dreng på 5 ½ og en pige på 1 år. Arbejder som sygehjælper hver anden uge på Rigshospitalet. Jensen, Kirsebærvænget 28, 3600 Frederikssund.

Vera Knudsen, Vejby, 7800 Brodal. Efter højskoleopholdet blev

jeg stuepige på et hotel i Skive. Senere kom jeg til Randers, hvor jeg arbejdede på et vaskeri et år for at tjene penge til min uddannelse. Efter et afslag fra børneforsorgseminariet tog jeg til Slagelse og arbejdede på børnehjemmet der. Efter endnu et afslag fra seminariet blev jeg optaget på HF-kursus i Randers. I 73 blev jeg optaget på Ikast seminariet for socialpædagoger og blev færdig i 76. Jeg bor i Sunds sammen med Kurt fra samme

- hold. Vi har Jacob på 3 ½ og har 7. oktober fået endnu en søn. Jeg arbejder på Familiehøjskolen »Skærgården« i børnhuset, hvor vi har to børnegrupper. Pilevej 8, 7451 Sunds.
- Helen Labus, Lillegade 27, Greve By, 2650 Greve Strand.
Benedicte Bitsch Larsen, Holbæk amts Sygeplejeskole.
- Benny Lops, c/o Cotte, Gyldenvangs Allé 7, 2770 Kastrup. Ny adresse: Hedebygade 24, 5.tv., 1754 København V.
- Flemming Lykke, Torsmosevej 5, Anise, 3200 Helsinge.
- Torben Mariager, Sanddalsvej 9, 5700 Svendborg. Hvad jeg har oplevet, du milde moster - siden 69/70 - tjæe . . . Efter højskoleopholdet tog jeg ind til mili for at overbevise rekrutterne om at der skulle blomster i gevæerne i stedet for kugler. Efter at have overbevist om ikke hele armeen så i hvert fald fem menige - forlod jeg Sønderjyske Artilleriregiment, for at aftjene den resterende værnepligtsperiode som militærnægter. Tiden derefter gik med lidt af hvert: rengøringsassistent, arbejdsmand på en dørfabrik. Så startede jeg på studenterkursus. Men det blev mindre studie og mere studenterpolitik, som resulterede i en overgang at sidde i LAKs forretningsudvalg. Studenteraktiviteten fortsatte efter jeg kom på Odense Universitet. Her læste jeg samfundsfag, da ud i et fælles krav fra studenterne om at lukke instituttet (instituttbestyreren var Ritt Bjerregårds mand). Dette skete i forbindelse med RUC-aktionerne. Nå, så tog jeg et studieskifte til dansk. Her har jeg så læst i 3 år og mit centrale studieområde er massemedier. Tillidshverv, tjæe . . . jeg har på et tidspunkt blandet mig i de centrale aktiviteter i partiet VS. Det er vist hvad jeg har oplevet af tillid. Jeg har været i parforhold og forsøgt at leve på mange forskellige måder - og det er gået op og ned, og sådan er det vel også gået for jer andre. Frue Kirkestræde 5 c, 1.tv., 5000 Odense C.
- Tom Møllerup, Grønbergvej 34, 2760 Måløv. Ny adresse: Bøgevej 1, Havnsø, 4591 Føllenslev.
- Dorrit Svane Møller, Roskildevej 7, 3600 Frederikssund.
- Randi Møller, »Ravnsbjerggård«, Ravnsbjerg, 4684 Holme-Olstrup.
- Annette Stender Nielsen, Dannebrogsgade 38, 2.tv., 1660 København V.
- Hanne Uth Nielsen, Sdr. Ringgade 8, 5., Århus.
- Kirsten Brandt Nielsen, Soldugvej 12, 2770 Kastrup.
- Kurt Nielsen, Kapelvej 54, 4., 2200 København N. Jeg flyttede til Skive kort tid efter højskolen. Derfra tog jeg til Randers og gik på HF-kursus, som jeg afsluttede i 73. Så igen tilbage til Skive for at påbegynde en læreruddannelse, som jeg desværre måtte afbryde efter et år, da vores økonomi ikke kunne klare to uddannelser. Jeg flyttede da til Ikast, hvor jeg fik arbejde som maskinarbejder. Er siden flyttet til Sunds, hvor jeg sammen med

- Vera købte rækkehus. Der bor vi nu på tredje år. Pilevej 8, 7451 Sunds.
- Per Næsby Nielsen, Sæterdalsgade 9, 1., 2300 København S.
- Ulle Nielsen, Nystedvej 29, 2.tv., 2500 Valby.
- Thorstein C. Nielsen, Chr. Havns Voldgade 9 D, 2., København.
- Annette Nissen, Kildeportvej 25, Nødebo, 3400 Hillerød.
- Villy Bruun Olsen, Sdr. Ringgade 8, 5., Århus.
- Anne Pedersen, »Bakkehuset«, Klosterbakken 19, Slagelse. Ny adresse: Frisholtvej 52, Sahl.
- Mads Nørbæk Pedersen, Høje Gladsaxe 124, 2., 2860 Søborg. 70-71 1. del HF på Søborg Gymnasium. 71-72 2. del HF fra Risskov amtgymnasium. (Boede sammen med Villy, Hanne og Tom fra samme hold). Flyttede til Vallekilde og arbejdede 1 år blandt andet ved Beauvais-Plumrose i Svinninge og som vikar ved Grevinge Centralskole og Lumsås Skole. Flyttede sommeren 73 til Nørrebro i København og arbejdede et år i Todesgade børnehaven, og et år som postbud. Marts 75 flyttede jeg til Sverige og arbejdede blandt andet som savværksarbejder og som fremmedarbejder på fabrik i Northampton i England. Fra sommeren 76 til idag har gået på Ranum Statseminarium (med pæd. speciale og liniefagene formning og sløjd). Nørregade 18, 9681 Ranum.
- Else Petersen, »Skelgården«, Peter Bangsvej 109 el. 111, 2000 København F.
- Kirsten Petersen, Holløse, 4700 Næstved. Ny adresse: Ådesvej 140, 4700 Næstved.
- Lilian Polach, Mågevej 45, st., 2400 København NV.
- Karin Poulsen, Skoleparken 16, 7500 Holstebro. Fra maj 70 til maj 73 arbejde i Privatbanken, København, dog afbrudt af 3 mdr, sommeren 72, hvor jeg var Europa rundt. Videreuddannet inden for bankvæsenet. Siden 73 Arbejdernes Landsbank, Århus. Sommeren 77 1 mdr. ophold i Tanzania. Gift, 1 barn. Falkenberg, Skæring Hedevej 204, 8250 Egå.
- Keth Poulsen, Søndervej 4, Måløvhøj, 2750 Ballerup.
- Hanne Quistdorff, c/o Petersen, Sandholmgårdsvej 45, 3450 Allerød.
- Aksel Juul Rasmussen, Adelgade 19, 5610 Assens. Ny adresse: Baldersvænget 4, 5610 Assens.
- Marianne Rasmussen, Rønvej 3, 2600 Glostrup.
- Jette Sonne Ravn, Kongevej 27, 2840 Holte. Efter højskolen: »enemand« i lille kantine. Div. smårejser i Europa. Fabriksyrske. 1 årigt realkursus med eksamen. ½ år på studenterkursus + eksamen. Arbejde på Sverigesbådene, chokolade + cigaret ekspedient, 3 ½ år, fint job! 2 år på fritidshjem. Delvis HF eksamen. Færdiguddannet socialpædagog 79. Har nu en lille pige på

3 mdr. Forsøger at være et godt og ærligt menneske. Thorsgade 64, st., 2200 København N.

Dorte Rolsted, Jægerslund, 4070 Kr. Hyllinge.

Ulla Rosenkilde, Math. Fibigersvej 19, 2000 København F. Efter Vallekilde kom jeg tilbage til det kontorjob jeg havde orlov fra. 5 mdr. senere skiftede jeg til biblioteksarbejde, som jeg forlod til fordel for en medhjælperstilling i en børnehave. Da jeg havde været der i 4 mdr. rejste jeg til England i 3 - 4 mdr. (Sammen med Birthe Brix fra samme vinterhold). Derefter begyndte jeg på Københavns Børnehaveseminarium i 71. Siden jeg blev færdig har jeg arbejdet som børnehavepædagog i Kokkedal. Ind imellem er jeg blevet gift og har 2 drenge, der nu er 3 og 5 år. Jeg har forbindelse med Gurli Fenge fra samme årgang. Christensen, Rønnevej 6, 2980 Kokkedal.

Ingvar Rosenquist, Dyrehavevej 16, Klampenborg.

Hanne Rubæk, Kaløvej 63, 4990 Saksøbing. Efter end højskoleophold arbejdede jeg ½ år i en vuggestue i Nykøbing F. 1. august startede jeg på Hindsholm Børeforsorgseminarium og blev færdig i 73, som pædagog af S-linien. I min praktikperiode var jeg på Hylleholt Husgerningsskole i Fakse, i 3 mdr., og der fik jeg interesse for at arbejde med en pige (i alderen 14 - 18 år) med forskellige vanskeligheder, der var 15 piger, og 7 uddannede pædagoger - og intet praktisk personale. Der blev jeg ansat i august 73, og havde 4 dejlige og spændende år. Marts 74 købte Max og jeg hus, gift juli 74. Vi fik en dejlig datter i juni 75. Min mand kunne godt tænke sig at være selvstændig (tømrer). Så jeg skiftede job til en børnehave med ugentlig arbejdstid på 30 timer. Arbejdstider på en døgninstitution er jo skiftende, så det kunne ikke passe sammen med at have familie, virksomhed. Jeg har lige været med til at opbygge en institution fra grunden af, det var spændende.

Jonna Rud, St. Linde, 4653 Karise. Ny adresse: Karlemosevej 27, 3.tv., 4600 Køge.

Anne Grethe Scack, Børnehjemmet., Grimstrupvej 1, 4700 Næstved. Ny adresse: Brun, Aeløseterpvej 5, Sandved, 4700 Næstved.

Margit Skov, Højelsevej 39 B, Ll. Solby, 4631 Lellinge. Ny adresse: Norgesvej 16, 4600 Køge.

Eva Sørensen, Gemmet 4, 2400 København NV.

Joan Sørensen, Kobbelvænget 10, 1.tv., 2200 København N. Ny adresse: 2700 Brønshøj.

Karen Jusjong Sørensen, Søndergade 73, 4130 Viby Sj. Inden jeg påbegyndte seminarieuddannelse, arbejdede jeg på fabrik og vikarierede i et par børnehaver. I 1973 købte jeg et lille hus i det gl. Nykøbing F. Færdiguddannet blev jeg ansat i Nysted børnehave på Lolland, hvor jeg stadig arbejder. Jeg er kontaktperson for arbejdsledeshedskassen i BUPL. I fritiden dyrker jeg

haven og reparerer selv huset. Desuden er min store interesse folkedansen, jeg danser i »Falsterkvadrillen«. Jeg syr selv dragt, kopi fra Nationalmuseet af »sydfalsterdragten« alt syet i hånden, så det er »håndarbejde«. Apropos arbejdet - Lone (Kerte) og jeg arbejder i samme børnehave, og det sker tit i pauserne, at vi opfrisker og tænker på de hyggelige højskoletider. Staldgården 22, 4800 Nykøbing F.

Ketty Sørensen, Labæk 59, 3.tv., 4300 Holbæk.

Kurt Sørensen, Labæk 59, 3.tv., 4300 Holbæk.

Svenning Sørensen, Frammerslev, 7861 Balling. Edmonton i provinsen Alberta i Canada blev første mål efter opholdet på Vallekilde, og det blev mit faste opholdssted i 4 ½ år. Der arbejdede jeg mest med bygning af huse og boligblokke. Derefter et halvt år til Australien, New Zealand, Fijijerne og Hawaii på stop. Næste tur gik til Øst-Canada og de østlige stater i USA, der foregik i bil ligesom turen til Californien, det sydlige Mexico og Florida, hjemturen til Danmark foregik over Japan, Hong Kong, Thailand, Singapore, Malaysia, Ceylon og Indien. Det tog 2 mdr. Nov. 74 begyndte jeg på driftslederkursus på Bygholm Landbrugsskole. Derefter arbejde som svinefodermester på Jægergården ved Billund, der blev jeg til april 77, hvor jeg overtog mit fødehjem. Der var ikke meget plads til produktion, så jeg byggede en ny sostald og startede en produktion af SPF smågrise og har idag en besætning på 115 søer. Personlig status: forlovet. Håber at komme til jubilarmøde.

Aase Thomsen, Næsbjerg, 6800 Varde.

Lene Thomsen, Klosterparkvej 29, 4400 Kalundborg.

Birgit Truelsen, Marie Grubbes Allé 10, 2800 Lyngby. Efter højskoleopholdet var jeg med Højskolernes Sekretariat i Amerika. I 1972 blev jeg et-årig barneplejerske og i 76 blev jeg færdig som børneforsorgs- og omsorgspædagog. Siden har jeg arbejdet i vuggestuen Elmegården Vest i Charlottenlund. Bagsværd Hovedgade 99, 14 H, 2880 Bagsværd.

Henning Vith, Postparken 57, 2., 2770 Kastrup. Ny adresse: Tårnbyvej 69, 1.th., 2770 Kastrup.

Martin Waldorff, Kapelvej 27, 4.tv., 2200 København N.

Sommerskolen 1970

Jan Andersen, Aftenbakken 27, 2860 Søborg.

Tota Andreassen, c/o skipper T. Andreassen, Argir, 3800 Thorshavn.

Puk Astrud, Annavej 29, 2740 Skovlunde. Efter at have prøvet lidt af hvert, blev jeg i 1972 ansat i Danmarks Radio, først i Undervisningsafdelingen, men i 1972 fandt jeg min rette hylde som lydtekniker. Det er, trods de skiftende arbejdstider er pragtfuldt job. Sammen med Ole Puch, som er møbelarkitekt fik jeg en lille pige i sommer, og siden har jeg gået og hygget mig i vores hus i Vanløse, men til januar skal jeg begynde at arbejde igen, og det bliver nu egentlig ganske rart. Kilholmvej 14, 2720 Vanløse.

Peter Bisballe, Hyldemosevej, 8834 Hammershøj.

Inga Laurvig Borch, Vestergade 54, Stige, 5270 Odense N.

Zygmundt Bronztejn, Blegdamsvej 74-76, værelse 105, 2100 København Ø.

Kirsten Christensen, Tårnhusstræde 5, 2700 Brønshøj.

Lisbeth H. Christensen, Strynøgade 1, 9000 Aalborg. Ny adresse: Slæbagervej 137, 9000 Aalborg.

Inger Birgite Christiansen, Diakonissestiftelsens sygeplejeskole, Peter Bangsvej 1, 2000 København F. Efter højskoleopholdet flyttede vi sammen, Henning og jeg, og vi har boet sammen siden. Jeg startede på sygeplejerskolen og afsluttede min uddannelse i 74. Henning arbejdede som typograf på forskellige virksomheder indtil nytåret 75/76. Da flyttede vi her til Allingåbro sammen med folkene på »Det ny Notat« - »Folkebevægelsen mod EF«'s avis. Hening arbejder som typograf på avisen, og selv er jeg regnskabskvinde. Avisen tager næsten al vores tid., Indimellem blander vi os lidt i kommunalpolitikken. Vi har været med til at starte en tværpolitisk liste, Rougsølisten, og ved sidste valg fik vi en mand i byrådet. Vi har fået et barn, Janus, som nu er 4 år, og vi venter endnu et barn til februar 1980. Kik ind hvis I skulle komme forbi Allingåbro. Gl. Kirkevej 29, 8961 Allingåbro.

- Michael Christiansen, Jægersborggade 34, 1., 2200 København N.
 Edith Crottogni, 9428 Walzenhausen, Schweiz.
- Agathe Geisler, Jydsk Børnehaveseminarium, Fuglsangs Allé 20,
 8210 Århus V.
- Erik Gotthelf, c/o Ungbo, Hjulmagerstien 18, 2300 København S.
 Jan Benny Hansen, Lyngtoften 8, 2800 Lyngby.
 Susse Hansen, Hegnet 3, 2600 Glostrup.
- Methe Hanssing, Vesterbro 15, 4500 Nykøbing Sj.
 Birthe Krog Jensen, Engvej 39, 1., 4220 Korsør.
- Britta Jensen, Kronprinsessegade 24, 2., 1306 København K. 1970-
 72: Søborg Gymnasium - HF-eksamen. 72-73: Vikar på Enghave
 Plads Skole. 73-75: Emdrupborg Læreseminarium. 75-77: Pleje-
 hospitalet »Sundbygård«. 25. marts 77: Fået vores søn Jens. 77-
 78: Sygehjælper på plejehjemmet »Eng-
 gården« i Dragør, hvor jeg siden oktober 78 har været tillidsre-
 præsentant. Flyttede til Dragør i 73 og købte hus der i 78. Min
 gemal er teknikum-ingeniør. Thimandsvænget 2, 2791 Dragør.
- Bodil Balle Jensen, Søby, 4300 Holbæk.
- Grethe Møller Jensen, Grundtvigsvej 3, 4720 Præstø. Efter høj-
 skoleopholdet på Nykøbing F. Børnehaveseminarium (1970-73).
 Arbejdet i børnehave i Næstved fra 73 til oktober 79. Arbejder
 nu i en aldersintegreret institution i Præstø på havtid. Er i mel-
 lemtiden flyttet på landet i bondehus (7 km uden for Præstø).
 Blev gift 1975 og har fået 2 børn - Rasmus 3 år og Mette ½ år.
 Meget af vores fritid går med at opdyrke jorden (3.000 kvm), da
 vi bestræber os på at være selvfornende. Pedersen, Arnbæk
 Mark 13, 4720 Præstø.
- Lise Bech Jensen, Fuglegårdsvej 19, 2820 Gentofte. Efter mit op-
 hold på Vallekilde sommeren 1970, fik jeg job på et kontor hvor
 jeg arbejdede indtil 1975. Jeg blev gift i 1972, og i 1974 fik jeg en
 datter - Sissel. 1975, da min mand var blevet færdiguddannet
 som lærer, begyndte jeg at læse HF på Gentofte Statsskole. 1977
 blev jeg optaget på Hellerup Seminarium, jeg regner med at af-
 slutte min uddannelse som lærer i 1981. Eriksen, Tværbommen
 21. st.th., 2820 Gentofte.
- Hans Jespersen, Bakkekammen 39, 4300 Holbæk. Ny adresse:
 Flensborggade 57, 1.th., 1669 København V.
- Karel Jicha, Teknisk Kollegium, Chr. M. Østergårdsvej 12, 8700
 Horsens.
- Bjarne Karlsbak, Hulgårdsvej 30, 3300 Frederiksværk.
- Terumasa Koga, c/o Den Japanske Ambassade, Kultorget 2, 1175
 København K.
- Arne Kroll Jensen, Godthåbsvænget 10, 2., 200 København F. Har
 efter højskolen arbejdet som: Kontorpiccolo, biblioteksmed-
 hjælper, menig i flyvevåbnet, tjener elev på Tre Falke, opfylder
 i Irma, lagerekspedient i Den kongelige Porcelainsfabrik, kon-

stabel i hæren og lager- og handelsarbejder i Daells Varehus. Finsensvej 34, 2., lejlighed 1, 2000 København F.

Anne Mette Larsen, Dalsbakkegård, Søndervang, 4583 Sjællands Odde. Under mit ophold på højskolen blev jeg optaget på børnehaveseminarium i Tårnby, hvor jeg var 3 år. Efter eksamen tog jeg et par vikariat for at spare penge til ophold i kibbutz i Israel. Her arbejdede jeg i 3 mdr. og oplevede »oktoberkrigen« på nærmere hold. Herefter fik jeg stilling i Vinkelhusenes børnehaven på Amager og arbejdede der i 4 år. Købte husmandssted på Sjællands Odde i efteråret 77, og var så heldig først at få en midlertidig stilling, senere lederstillingen i Odden børnehaven, hvor jeg stadig arbejder. Det meste af min fritid går med at passe hus, have, hund, katte og høns, desuden dyrker jeg Jazzballet og svømning. Oddenvej 189, Havnebyen, 4583 Sjælland Odde.

Birthe Larsen, Degnebakken 23, 2830 Virum.

Bodil Lindberg Larsen, Keldby, 4780 Stege.

Ivan Larsen, Sct. Jørgens Park 143, 2. th., 4700 Næstved.

Flemming Stær Lohse, Gønlundsvej 7, 4700 Næstved. Ny adresse: Hesselvej 13, Toksværd, 4684 Holme Olstrup.

Birthe Lund, Bjolderup, 6392 Bolderslev.

Pauline Lund, Vigerslevvej 68 A, 2500 Valby.

Evy Lynge, Fuglebakken 10, 4760 Vordingborg.

Peder Bruun Madsen, Elsevej 2, 3500 Værløse.

Margaret Mann, c/o Ungbo, Hjulmagestien 18, 2300 København S.

Henning Millard, Stillidsvej 55, 2630 Tåstrup, (se under Inger Christiansen).

Arthur Wieslaw Mirski, c/o fru Forchammer, Sortedams Dosseringen 81, 1., 2100 København Ø.,

Bodil Mogensen, Nørupvej 6, 2610 Rødovre. Efter Vallekilde kom jeg tilbage til mit gamle arbejde på Bibliotekscentralen i Ballerup, hvor jeg var til september 71. Kom derefter til Kalundborg, hvor jeg først var på toldkammeret, siden indenfor kommunen - først folekregisteret/skattekontoret siden på halvtid i social- og sundhedsforvaltningen, daginstitutionskontoret. Fik René i august 75, Sidsel i juli 77, blev gift i april 78 med Karl P. Hansen, som er automekaniker. Vi har købt hus her i Kalundborg. Slagelsevej 79, 4400 Kalundborg.

Frank B. Mortensen, Lyngvej 26, 1., 2800 Lyngby.

Alice Nielsen, Ibsgade 42, 8800 Viborg.

Annette Nielsen, Bagsværdvej 226, 2880 Bagsværd.

Gitte Nielsen, Bagsværd Hovedgade 52, 2. tv., 2880 Bagsværd. Ny adresse: Arnold Nielsens Boulevard 129, st., 2650 Hvidovre.

Mone Nielsen, Brydes Allé 6, st., 2300 København S.

Philip I. Nielsen, Gærdevænget 24, 2791 Dragør.

- Elsebeth Olsen, c/o Aksel Petersen, Ll. Svinninge, 4572 Nr. Asmindrup.
- Lene Olsen, Moselukket 5, 2820 Gentofte.
- Jan Park, Geelsdalen 8, 2830 Virum.
- Annie Petersen, Juni Allé 154, 2730 Herlev.
- Grete Egelund Petersen, Sibirienvvej 263, 5340 Revninge. Ny adresse: H. P. Simmonsens Allé 177, 5250 Odense SV.
- Hanne Pedersen, Guldberggade 25, kld., 2200 København N. Ny adresse: Damstien 30, 2720 Vanløse.
- Lone Pedersen, Gillesager 186, 2650 Hvidovre.
- Jyte Hamann Petersen, Løvetandsvej 37, 2700 Brønshøj.
- Maj-Britt Petersen, Toften 10, 2700 Brønshøj.
- Durita Rasmusen, J. C. Svagsgøta, 3800 Thorshavn.
- Lissie M. Ravn, Kyndby, 3640 Krogstrup.
- Dorthe Engdal Steffensen, Teknisk Skoles Kollegium, 4200 Slagelse.
- Frank Støvelbæk, Kronprinsesse Sofiesvej 32, 2000 København F.
Ny adresse: Lemmervej 6, st., 2300 København S.
- Lissen Thomsen, Sct. Nicolaisvej 24, 1953 København V.
- Karin Ulriksen, Hornemannsvænge 45, 3., 2500 Valby.
- Lis Winther, Ågeby, Landet, 4920 Søllested.
- Nina Zacho Petersen, Siogræsvej 43, 2770 Kastrup. Ny adresse: Følfodvej 214, lejlighed 13, 2300 København S.

Vinterskolen 1978/79

OKTOBER

- Grete Albeck, Bakkevej 65, 3460 Birkerød.
Jens Dalgaard Andersen, Mosegårdsvej 22, 5592 Ejby.
Kirsten Bek, Hakonsvej 52, 2880 Bagsværd.
Viggo Dalgaard Bentzen, Kirkevej 8, 2791 Dragør.
Marianne Husted Dall, Iliassensvej 7, 6000 Kolding.
Kurt Erthmann, Lindebjergvej 8, 3730 Nexø.
Hedvig Frederiksen, 3932 Arsuk, Grønland.
Lillian Gade Nielsen, Købehavnsvej 6, 3400 Hillerød.
Lisbeth Hansen, Gelstrupvej 8, 4500 Nykøbing Sj.
Gite Hansen, Smedeløkken 27, Tejn, 3770 Allinge.
Børge Holst Hansen, Frederikssundsvej 65, 2400 København NV.
Poul Frydendal Hansen, c/o Poul Martin, Møllersvej 29, 8000 Århus C.
Per Henriksen, Vandtånsvej 4, 4654 Faxe Ladeplads.
Lisbeth Jensen, Saltoftevej 2, 5610 Assens.
Mikael Jensen, Elverdalsvej 122, 8270 Højbjerg.
Marie Louise Kjær, Saltofte Strandvej 3, 5610 Assens.
Eva Larsen, Bodenhoffs Plads 15, 3., m.f., 1430 København K.
Helle Råskov Larsen, Dildhaven 31, 3. tv., 2730 Herlev.
Gert Melin Nielsen, Rantzausgade 35, 1., 2200 København N.
Rene Melin Nielsen, Rantzausgade 35, 1., 2200 København N.
Karen M. Madsen, Anemonevej 5, 6900 Skjern.
Per Flemming Nielsen, Grønlandsallé 93, 2610 Rødovre.
Steen Nielsson, Klostergade 42, 3. th., 4200 Slagelse. Tlf. 03 -
53 06 10.
Gerda Hededal Nielsen, Valbyvej 5, 4200 Slagelse.
Leila Damkjær Pedersen, Nyborgvej 91, 5772 Kværndrup.
Hans Jørn Pedersen, Ålborggade 27, 2. th., 2100 København Ø.
Claus Andkjær Pedersen, Gudrunsvej 70, 1. mf., 8220 Brabrand.
Henning Serve, Borgerdiget 53 B, 2730 Herlev.
Leon Sztolhamer, Pælestykkerne 28, 2. th., 2630 Tåstrup.
Petrine Titussen, Blok A/49, 3900 Godthåb, Grønland.

NOVEMBER

Robert Steen Andersen.

Eilof Antonsen, Skjærvegen 19, 9400 Harstad, Norge.

Else Bille Brønnsager, Stendyssegård, Dyssevej 2, Lund, 4673 Rødvig.

Gitte Wuust Christensen, Holbækvej 33, Undløse, 4340 Tølløse.

Ellen Delman, c/o Andresen, Båstrupvej 108, 3480 Fredensborg, eller 2001 Mathas Road, Alexandria, Virginia, 22307 USA.

Leonorra Ferruzzi, 40 Rue de la Republique, Meodon, France.

Johanne Follin, c/o Otto Gabrielsen, Blok C 2, stuen, 3921 Narsaq.

Lars Gunnensen, Tårsvej 83, 4912 Harpelunde.

Daniel Goldenberg, Parken 5, 3740 Svaneke.

Henrik Hansen, Vejløvej 89, 4700 Næstved.

Niels Erik Heise, Vester Fælledvej 87, st.tv., 1750 København V. Tlf. 01 - 23 04 32.

Finn Hemmingsen, Østerbrogade 49, 1. st.th., 1304 København K.

Gitte Jensen, Tøgersvej 8, 3500 Værløse. Tlf. 02 - 48 17 15.

Carsten Mangor Jørgensen, Carl Blochsgade 15, 8000 Århus C.

Pia Jørgensen, Enemærket 48, 8240 Risskov.

Minna Kristensen, Linnerup Overgård, Mosevej 8, 7160 Tørring. Tlf. 05 - 67 61 90.

Winnie Luthje, Vigerslev Allé 396 B 2/3, 2650 Hvidovre.

Ulla Mosekjær Madsen, Søborg Hovedgade 62 B, st.tv., 2860 Søborg.

Kirsten Marie Madsen, Dannebrogsgade 4, 4s., 8000 Århus C.

Annette Mortensen, Bjørstrupvej 17, Dønnevælde, 3230 Græsted. Tlf. 03 - 29 14 48.

Hans Erik Molving (Rick), c/o Egon Jensen, Emdrupvej 98, 2400 København NV, eller 97 Islands Bay, Birkdale. Auckland 10, New Zealand.

Karin Nielsen, Hollevejl 19, 4970 Rødby.

Gitte Nielsen, Trælløse Bygade 9, 4160 Herlufmagle.

Berith Nielsen, P. Knudsensgade 68, 3., 2450 København SV. Tlf. 01 - 31 07 96.

Lone Pedersen, Toften 6, 4230 Skælskør.

Knud Grønne Pedersen, Vårkjærvej 21, 8260 Viby J.

Gert Petersen, Roskildevej 165, st.th., 2620 Albertslund.

Lene Petersen, Kongensgade 20, 5960 Marstal.

Joan Prior, Skovriddergårdsvej 11, 2830 Virum. Tlf. 02 - 85 42 45.

Jens Ole Rasmussen, Vordingborg Landevej 45, 4700 Næstved.

Ann-Birgit Rasmussen, Aggersvoldvej 14, Marke, 4440 Mørkøv.

Vibeke Rosendal, Sandbygårdsvej 21, 2.tv., 2700 Brønshøj.

Ib Steckhahn.

Maria Stuhr, Ryttervænget 19, Hjerting, 6700 Esbjerg.

Ulla Særkjær, Olufsgaade 52, st.th., 4200 Slagelse.

Leif Thingtved, Ravnsborggade 18 A, 2200 København N.

Anne Maiken Pedersen, Øvangsvej 16, 4540 Fårevejle.

JANUAR

- Peter Autzen, Brolæggerstræde 20, 4300 Holbæk.
 Lennie Byske, Østerbrogade 57, Blok 21, 1.tv., 2100 København Ø.
 Jane Carlsen, Klosterparkvej 103, 1.tv., 4400 Kalundborg.
 Jan Slott Christensen, Bennebovej 7, 4440 Mørkøv.
 Louise Dessau, Tusenæsvej 15, 4300 Holbæk.
 Henrik Hansen, Slaglillevej 9, 4173 Fjenneslev.
 Kirsten Jensen, Sædinge By 5, 4970 Rødby. Tlf. 03 - 19 02 15.
 Henrik Koch Jørgensen, Munkehøjvænget 1, 3520 Farum.
 Anja Hoppe Jørgensen, Hauchsvej 9, 3000 Helsingør. Tlf. 03 -
 21 99 72.
 Jytte Clausen, St. sct. Hansgade 5, 3., 8800 Viborg.
 Henning Kuhl.
 Leif Liljeberg, Buskager 18, 1., 2720 Vanløse.
 Jan Rasmussen, Brandsmosevej 5, 4952 Stokkemarke.
 Lars Peter Romild, Skt. Pauls gade 7, 2., 1312 København K. Tlf.
 01 - 11 26 05.
 Peer Schou, c/o Kurt Bernheim, Valsømagle Søbjergvej 1, 4100
 Ringsted.
 Morten Sørensen, Rudevang 29 A, 2840 Holte.
 Sanne Wermersson, Floras Allé 15, 2720 Vanløse. Tlf. 01 - 74 83 57.
 Jørgen Vilhelmsen, Skovvej 19, 4944 Fejøl. Tlf. 03 - 91 30 80.
 Jane Vilhelmsen, Skovvej 19, 4844 Fejøl.
 Willy Klausen, Rørvigvej 221, 4500 Nykøbing Sj.
 Poul Erik Andersen, Kirkebakken 5, Kundby, 4520 Svinninge.

Sommerskolen 1979

- Henning Arnved, Kjeldgårdsvej 34, 2500 Valby. Tlf. 01 - 17 94 81.
Pia Andersen, Høgemarksvej 20, 2.th., 5000 Odense.
Carsten Elbæk Andersen, Tokkeruphus, 4250 Fuglebjerg. Tlf. 03 -
75 00 09.
Anette Bruun, Helleskrænten 23, 2860 Søborg. Tlf. 01 - 69 16 18.
Bente Bruun, Kommenhaven 9, 1.th., 2730 Herlev.
Ole Bøgh-Sørensen, Vestergade 28, 5450 Ringe.
Frits Carlsen, Istedgade 38, 3.mf., 1650 København.
Kirsten Christensen.
Kaj Christensen, Ærtemarken 87, 2860 Søborg.
Ali Elmi.
Leila Frandsen, Vesterbrogade 127, 1620 København V.
Børge Hansen.
John Bach Hansen, Skindergade 34, lejlighed 44, 1159 København
K.
Bente Hamann, Skindergade 34, lejlighed 44, 1159 København K.
Kenneth Henriksen.
Claus Hvid, Bredahls­gade 20, v. 15., 4200 Slagelse.
Michael Jacobsen, Rosenvang 10, Vindinge, 4000 Roskilde.
Peter Dalberg Jensen, c/o Jette Lundstrøm, Nygårdsvej 37, 2.th.,
2100 København Ø.
Helle Jensen, Beeringgårdsvej 83, 2650 Hvidovre.
Per Jørgensen, Hovedgaden 83, 6500 Vojens. (Over Jersdal).
Jens Kelly, 13 Islands Avenue Fraiss Cliff Christchurch Dorset,
BH23DS England.
Jens Chr. Kjær, Højlundshusene 50, 3500 Værløse.
Lene Kristiansen, Blomsterhaven 62, 4300 Holbæk.
Ingelise Kristensen, Søborg Parkallé 208, 2860 Søborg. Tlf. 01 -
67 62 25.
Børge Jacob Laursen.
Birgithe Lund, Ndr. Fasanvej 187, 2.th., 2200 København N. Tlf. 01
- 87 53 90.
Else Lundstrøm, Spættevej 22, 3000 Helsingør.
Elsebeth Mathiesen, Pileborggade 7B, 4100 Ringsted.

Inge Skov Nielsen, Gelbakkevej 88, 6640 Lunderskov.

Else Pade Nielsen, Stengårdsallé 77, 2800 Lyngby.

Ole Nielsen.

Søren Nyskov, c/o Nyskov, Bredalvej 3, 7600 Struer.

Henrik Olsen, Ndr. Kollegium, vær. 108, 6000 Kolding. Tlf. 05 - 52 89 62. (Bakkevej 1).

Jannie Perstrup, Kagså kollegiet 61, 2730 Herlev, eller Ankerhus seminarium, 4180 Sorø.

Jan Petersen, Islandshøjparken 36, 3., 2990 Nivå.

Abraham Petesen, Grønlænderhjemmet, Danmarksgade 26, 7500 Holstebro.

Nina Tvedt Rasmussen, Grethes Allé 12, 4400 Kalundborg.

Birgit Rasmussen.

Marianne Sellin, Mindevej 47, 2860 Søborg. Tlf. 01 - 67 76 38, forældre Brøndbynordvej 179, 3., 2610 Rødovre.

Leila Ditte Nielsen.

Per Sørensen, Retortevej 12, 2500 Valby.

Karsten B. Sørensen, Ndr. Ringvej 66, 6000 Kolding. Tlf. (forældre) 05 - 52 30 44.

Bjarne Tinggård, Poste Restante, Helsingør posthus, 3000 Helsingør.

Helga Sørensen.

Hanne Thomsen, Ringgade 106, 7600 Struer.

Søren Thorsen, Skovvej 36, Buresø, 3550 Slangørup. Tlf. 03 - 33 47 96.

Lena Troelsen, Lodsvej 1, 1.th., 4673 Rødvig.

Preben Topp.

Janne Vistisen, Sønderhavevej 21, 2730 Herlev.

JUNI

Hans Jørgen Bertram, H. C. Andersensvej 350, 9000 Aalborg.

Jens Bæk, Bakkevej 1, Vindeby, 5700 Svendborg.

Klaus Christensen, Bådmandstræde 43, København.

Jens Friis, Baltorpvej 98, 2750 Ballerup.

Lisbeth Hansen, Høje Gladsaxe 37, 2. mf., 2860 Søborg.

Birgitte Henriksen, Skindergade 34, lejlighed 12, 1159 København K.

Helfe Heftern.

Henrik Johansen, Jægergårdsgade 29, 1., 8000 Århus C.

Hanne Jürs, Kollegievænget 5 B, 314, 8700 Horsens.

Gitte Kock, Skovvej 67, 1., 4760 Vordingborg.

Gert Brink Kristiansen, Birkegade 11, 2100 København Ø.

Carsten Mandrup Olsen, Tycho Brahes Allé, 2300 København S.

Bente Pedersen, Dalegade 63, 7000 Fredericia.

Michael Wendelboe Rasmussen, Odinsvej 26, Tune, 4000 Roskilde.

Nica Schmidt, Krogholmgårdsvej 73, 2950 Trørød. Tlf. 02 - 89 02 12.

Janusz Siercrynski, H. C. Ørstedsvvej 20 A, st.tv., 1879 København V.

Jens Aage Willumsen, Ingemannsvej 21, 4700 Næstved.

JULI

Ib Andersen, Skoleholdervej 14 d, st., 2400 København NV.

Per Elvind Hansen, Nørre Allé 15 D, 3.tv., 2200 København N. Tlf. 01 - 35 48 75.

Bende Johansen, Flensborggade 39, 4.th., 1669 København V. Tlf. 01 - 24 39 25.

Børge Kjeldgård, Præstevænget 47, 2750 Ballerup.

Niels Juul Larsen, Stationsalleen 46-612, 2730 Herlev. Tlf. 02 - 84 81 88.

Frank Mankjær, Sadelmagerporten 2-539, 2650 Hvidovre.

Bernard Makore, Hjørring tekniske skole, 9800 Hjørring.

Saidi Mnongane, Horsens tekniske skole, 8700 Horsens.

Selemann Mwenemti, Horsens tekniske skole, 8700 Horsens.

Flemming Mortensen, Gillelejevej 9, 3230 Esbønderup, Græsted.

Johnny Nielsen, Søndervangen 72, 8260 Viby J.

Poul Packroff, Hyrdevej 11, 5300 Kerteminde. Tlf. 09 - 32 30 18.

Bodil Spejlberg Poulsen, Borups Allé 112, 4.th., 2200 København N.

Bjørn Petersen, Guldsmedevænget 143, 5260 Odense.

Susanne Boysens-Thiele, Dalslandsgade 8 E, 312, 2300 København S.

Ditte Wilsdahl, Ramsherred 2, 1., 5700 Svendborg. Tlf. 09 - 22 12 20.

Kirsten Nielsen, Hyldespjædet, Torveslipperne 2, 2620 Albertslund. Tlf. 02 - 62 13 88.

Paul Lambert Thelen, Box 2539, Williams College, Williams Town, MA 01267 USA.

Redaktion:
FINN SLUMSTRUP . JØRN FUGL . HOLMER TRIER

Grafik:
POUL OTTO GEDDE

